

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Institut mezioborových studií Brno

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Brno 2010

Jiří Procházka

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Institut mezioborových studií Brno

Specifika vzdělávání policistů a využití při praktické činnosti v policii

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Vedoucí diplomové práce:
Mgr. Jaromír Vošický**

**Vypracoval:
Bc. Jiří Procházka**

Brno 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci na téma „Specifika vzdělávání policistů a využití při praktické činnosti v policii“ zpracoval samostatně a použil jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této diplomové práce.

Elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné.

Brno 31. 3. 2010

.....
Jiří Procházka

Poděkování

Děkuji paní Mgr. Jaromíru Vošickému za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Jiří Procházka

OBSAH:

Úvod	2
1 Vzdělávání policistů	6
1.1 Systém vzdělávání	7
1.2 Úloha dalšího vzdělávání	13
1.3 Specifika ve vzdělávání policistů	16
1.4 Dílčí závěr	19
2 Požadavky kladené na policisty	21
2.1 Vznik služebního poměru	23
2.2 Policista - přehled oprávnění a povinností	26
2.3 Požadavky kladené na teoretické znalosti policisty	27
2.4 Požadavky kladené na praktické znalosti policisty	32
2.5 Východiska z požadavků	33
2.6 Dílčí závěr	33
3 Školský vzdělávací systém příslušníků Policie České republiky	35
3.1 Povinnosti policie při zajišťování vzdělávání policistů	35
3.2 Oprávnění a povinnosti policistů ve vztahu ke vzdělávání	36
3.3 Organizace vzdělávání policistů	37
3.4 Instituce policejního vzdělávacího systému	42
3.5 Dílčí závěr	47
4 Průzkum	49
4.1 Projekt průzkumu	49
4.1.1 Cíl průzkumu	49
4.1.2 Metoda průzkumu	49
4.1.3 Průzkumný vzorek	50
4.1.4 Hypotézy	50
4.2 Analýza výsledků průzkumu policistů ve služebním poměru nad 10 let a do 10 let	51
4.3 Analýza průzkumu policistů ve služebním poměru výsledků nezávislých na délce služby	65
4.4 Dílčí závěr	82
Závěr	84
Resumé	86
Anotace	87
Seznam literatury	88
Seznam příloh	89

Úvod

System policejního vzdělávání patří mezi jeden z nejpropracovanějších systémů školství v České republice. Vysoká úroveň ve vzdělávání se datuje již od dob první republiky. Policista, a dříve i četník, se při své práci dostává do různých situací, s nimiž se musí umět vyrovnat. Vždy musel umět rozpoznat, zda skutek, který osoba spáchala, je ještě legální nebo již překročil onu zákonem stanovenou hranici, za níž následuje sankce. To s sebou nutně neslo a nese potřebu důkladné a propracované přípravy pro výkon služby.

Náročnost výkonu služby policie a četnictva vedla k nutnosti založení školicích středisek, odkud odcházeli absolventi k výkonným útvarům. Změny dynamicky se rozvíjející společnosti v různých oblastech společenského života a jejich provázanost s právním řádem, pak nastolily nutnost následného doškolení.

Celá společnost se rychle vyvíjí, zejména v oblasti vědy a techniky. Nové věci s sebou ale přináší riziko zneužití zločinnými strukturami, na což je policie nucena reagovat. Dříve byly nově vzniklé metody a postupy ve vědě převzaty a upraveny pro potřeby policie. Současný rychlý vývoj však vede k potřebě vyvíjet a zdokonalovat nové metody a trendy policejní práce a v některých případech dokonce k rozvoji zcela nových oblastí vědních disciplín. Z této skutečnosti vyplývá potřeba seznamovat s nimi policisty tak, aby byli schopni je využívat v maximální možné míře v každodenní policejní praxi.

Hovoříme-li o Policii České republiky jako o subjektu, jedná se o organizaci se specifickým posláním a postavením ve společnosti, která disponuje, jak značným počtem pracovníků, tak i značným množstvím různorodých činností, které musí vykonávat. Přitom u policie pracují nejen pracovníci ve služebním poměru, tedy na služebních místech, ale i civilní zaměstnanci. Celkem se jedná téměř o 43.000 pracovníků rozmístěných po celé České republice. To klade velké nároky na získávání, stabilizaci, rozmístování a zejména na vzdělávání lidských zdrojů.

Samotná činnost policie a výkon služby nezahrnuje, jak již zmiňuji výše, pouze znalost právní oblasti, ale celou řadu dalších činností, které jsou zpravidla s právní oblastí úzce provázány. Při své každodenní činnosti policie často a ve značné míře zasahuje do práv a svobod občanů, přičemž tato práva a tyto svobody již ze své podstaty, chrání, ale i omezuje.

Být četníkem nebo policistou s sebou neslo a nese nejen jisté výhody, např. všemi viděnou jistotu finančního zajištění, ale zejména spoustu povinností a omezení. Mezi povinnosti patří na prvním místě nutnost neustále se vzdělávat a doplňovat si znalosti.

V posledních letech se zesiluje tlak na profesní vzdělávání příslušníků Policie České republiky, a to jak v oblasti základní odborné přípravy (ZOP), tedy přípravy nově nastupujících policistů, tak i následného zvyšování kvalifikace, zdokonalování a seznamování se s novými metodami a trendy policejní práce, což se týká všech policistů, zejména těch délesloužících. Tato skutečnost vedla k potřebě vytvoření účinného vzdělávacího systému, který zabezpečí vzdělávání všech skupin policistů tak, aby systém neustálého vzdělávání a výchovy vedl k vytvoření policistů, jakožto odborně a morálně připravených osob, jejichž krédem je „pomáhat a chránit“.

Nutnost soustavného vzdělávání policistů v současné době dospěla k jeho zapracování do zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Působnost tohoto zákona stanoví mimo jiné i podmínky služebního poměru příslušníků Policie České republiky. Požadavek na zvyšování profesionality policistů vedl ke stanovení nových principů, na nichž byl zákon vytvořen. Jedná se zejména o oblast přípravy a vzdělávání, kde právní norma stanovuje jednoznačné a bez výjimky požadované vzdělání, a to nejen v době vzniku služebního poměru, ale i v jeho průběhu. Jednou ze zvláštností je i povinnost absolvovat po třech letech od nástupu do služebního poměru tzv. služební zkoušku, bez níž nelze toto zaměstnání dále vykonávat.

Vzdělávání policistů zajišťují zejména střední a vyšší policejní školy Ministerstva vnitra České republiky. Tyto školy působí nejen v oblasti klasického tj. úplného středního a vyššího odborného vzdělávání, ale také v oblasti ZOP policistů

a v neposlední řadě se zde konají různé odborné, specializační a jazykové kurzy. Další zvláštností ve vzdělávání policistů je oblast pravidelné služební přípravy (tělesné, střelecké, odborné, apod.). Služební příprava je zaměřená na praktické činnosti z oblasti bezpečnostní praxe. Jedná se zejména o činnost zaměřenou na používání prostředků používaných policií, resp. policisty (např. výcvik se zbraní nebo jinými technickými prostředky), taktiku zákroků apod.

Dalším stupněm ve vzdělávání policistů, resp. pracovníků policie, jsou vysoké školy. Jedná se o resortní vysokou školu, kterou je Policejní akademie České republiky, vojenskou vysokou školu, kterou je Univerzita obrany v Brně a dále veškeré veřejné a soukromé vysoké školy v České republice. Policisté mohou využít i nabídek celoživotního vzdělávání.

Vzdělání je nedílnou součástí požadavků kladených na policisty a zaměstnance Policie České republiky. Musí ve své podstatě utvářet komplexní systém poznatků z různých disciplín, a to nejen teoretických a vysoce odborných, např. právních, ekonomických, společenskovedních, ale i praktických činností a dovedností. Přitom musí být orientované do všech oblastí, které činnost policie zahrnuje. V současnosti je kladen velký důraz na etický přístup při řešení problémů, se kterými se pracovníci policie setkávají. Etika jako taková byla proto zahrnuta do vzdělávacího procesu a je jeho nedílnou součástí. Taktéž se v poslední době začíná u odborné veřejnosti mluvit nejen o nutnosti vzdělávání policistů, ale také o nutnosti jejich výchovy.

Jako neopomenutelný faktor ve vzdělávání jsou pak jeho samotní účastníci, tzn. studenti, pedagogové, ale i další pracovníci, kteří se sice přímo neúčastní vzdělávacího procesu, ale poskytují mu logistickou podporu. Z vlastní zkušenosti mohou říct, že policejní školství klade vysoké nároky nejen na studenty, ale i přípravu a odborné znalosti pedagogů.

Cílem této diplomové práce je popsat systém vzdělávání a výchovy u Policie České republiky vzhledem k jeho specifitě a průzkumem zjistit kvalitu tohoto systému a jeho využitelnost z pohledu policisty v praxi. K vytvoření objektivního závěru je třeba se aspoň v základní rovině seznámit s úkoly policie a nároky kladenými

na policistu v souvislosti s výkonem služby, resp. se vznikem a průběhem služebního poměru.

Diplomovou práci „**Specifika vzdělávání policistů a využití při praktické činnosti v policii**“ jsem si zvolil z důvodu mého zájmu o možnosti vzdělávání u Policie České republiky a zejména vhodnosti poskytovaného vzdělávání pro praktickou činnost. Jedním z důvodů je i samotný přístup jednotlivých policistů, reakce zaměstnavatele na potřeby vyplývající z praxe a postoj vzdělávacích institucí k těmto potřebám. Sám jsem prošel větší částí vzdělávacího procesu a vzhledem k práci, kterou vykonávám, se v současné době denně setkávám s potřebou specializačního vzdělávání a zejména s nutností vycházet nikoliv pouze z teoretických základů, ale jeho provázaností s praxí.

Tato diplomová práce je zpracována za využití příslušných právních norem v platném znění k 31. ledna 2010.

1 Vzdělávání policistů

Vzdělávání příslušníků a civilních zaměstnanců Policie České republiky vychází z podstaty organizace, jejího postavení a činnosti ve společnosti a je upraveno zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Základní filozofií policejního vzdělávání je chápání policejní práce jako služby občanům, přestože je ve společnosti mnohdy chápána opačně. Činnost policie není pouze vlastním zaměřením bezpečnostně právní teorií, ale je zaměřena především do praxe, na zvyky, návyky, dovednosti, opírá se o praktické základy výchovně vzdělávacího procesu. Selhání policisty v praxi může s sebou nést závažné důsledky – ohrožení života, zdraví, vznik materiální škody.

V policii je kladen velký důraz na image policisty, rozumí se tím profesionalita, motivace, vysoký etický standard. Byl stanoven „Etický kodex policisty“, který se stal součástí výchovně vzdělávacího procesu na policejních školách. V policejním vzdělávání je uplatňován kompetenční přístup a prosazuje se spoluodpovědnost policistů za odbornou připravenost k výkonu služby.

V uplynulých letech prošlo policejní školství reformou, která není dosud ukončena. Vzdělávací programy se vytváří na základě sestaveného profilu absolventa, přesně stanovujícího jakými kompetencemi, resp. znalostmi, dovednostmi, postoji a návyky má být policista vybaven. Potřebám výkonu je uzpůsobena flexibilita a aktuálnost vzdělávacích programů. Je kladen důraz na integraci vzdělávacího procesu, blokovou výuku, došlo ke změně v pojetí diagnostiky. Jsou aplikovány nové vzdělávací formy a metody, zejména praktická cvičení a modelové situace. Součástí každého vzdělávacího programu je i hodnocení vzdělávacího procesu, které v praxi probíhá formou anonymních dotazníků určených absolventům. Účelem je zjistit zda daný vzdělávací proces splnil požadavky a v případě potřeby zajistit jeho doplnění, popř. ho upravit potřebám služby.

1.1 Systém vzdělávání

Celý systém vzdělávání je postaven na následujících principech:

- rovný přístup do systému pro všechny policisty,
- obsah, formy a metody přípravy vycházejí z objektivizovaných a závazně stanovených požadavků na výkon konkrétních činností stanovených pro zastávanou funkci,
- přenos požadavků policejní praxe a zainteresovaných stran do vzdělávacích programů,
- systém ověřování kvality a efektivity vzdělávacích programů (vnitřní a vnější evaluace),
- přenos nejnovějších poznatků z výkonu policejních činností do policejních škol Ministerstva vnitra,
- vytvořeny podmínky pro vyžadování osobní odpovědnosti policisty za připravenost k výkonu služby, včetně zavedení motivačních prvků,
- systém vzdělávání je provázán se systémem personální práce,
- vzdělávání policistů s využitím resortní školské soustavy, policejních výcvikových zařízení a subjektů, mimoresortních vzdělávacích zařízení, zahraniční spolupráce, distančního vzdělávání a informačních technologií.¹

Systém vzdělávání zahrnuje:

- 1) kvalifikační přípravu, která obsahuje
 - a) studium k získání stupně (a oboru) vzdělání (§ 19 odst. 2 a 3 zákona)
 - b) studium k získání zaměření vzdělání (§ 19 odst. 4 zákona)
 - c) studium k získání dalšího odborného požadavku podle § 19 zákona (jedním z kvalifikačních kursů je i základní odborná příprava)
 - d) studium ve specializační přípravě, která poskytuje kvalifikaci v režimu § 45 odst. 2 písm. b) zákona k vybraným činnostem,
- 2) další odbornou přípravu, která zahrnuje systém i služební přípravy,

¹ <http://web.mv.cz/ovsps/vzdelavani.htm>

- 3) přípravu na vykonání služební zkoušky,
- 4) systém manažerského vzdělávání.²

Na základě kompetenčního přístupu a s využitím moderní taxonomie vzdělávacích cílů byl navržen a zpracován **rámcový vzdělávací program** pro základní odbornou přípravu (ZOP) policistů pořádkové, dopravní, železniční policie³ a pro ZOP policistů služby cizinecké policie. Rámcový vzdělávací program je následně dále rozpracován do podrobných vzdělávacích programů. Přínosem nového pojetí ZOP je úzké sepětí s praxí, integrace výuky, modelová výuka a kvalitní evaluace.

System policejního vzdělávání je řízen odborem vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra⁴ ve spolupráci se skupinou vzdělávání, služební přípravy a sportu Policejního prezidia České republiky⁵.

² Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

³ MV-25639-9/VO-2008 Rámcový vzdělávací program platný od 1. června 2008

⁴ MV- 16511-1/VO-2008 Reforma Policie České republiky, Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky Praha, 3. července 2008

/Odbor vzdělávání a správy policejního školství

1. Odbor vzdělávání a správy policejního školství je útvarem Ministerstva vnitra pro výkon vymezené působnosti delegované na ministerstvo v oblasti státní správy v oboru středního, vyššího odborného a vysokého policejního školství a útvarem ministerstva působícím v oblasti vnitřní správy.
2. V rámci vymezené působnosti delegované na ministerstvo je předmětem jeho činnosti státní správa v oblasti -středního a vyššího odborného vzdělávání v kmenovém oboru "Bezpečnostně právní činnost", uskutečňovaného ve středních a vyšších policejních školách ministerstva, -vysokoškolského vzdělávání příslušníků Policie České republiky, uskutečňovaného dle zvláštních předpisů.
3. V rámci vnitřní správy je předmětem jeho činnosti -komplexní systém celoživotní přípravy policistů k výkonu povolání, -řízení a zabezpečení výzkumu a vývoje v resortu.
4. Odbor odpovídá za zabezpečení výkonu působnosti delegované ministerstvu v oblasti řízení středních a vyšších policejních škol podle zvláštních právních předpisů s výjimkou činností v oblasti ekonomického zabezpečení vykonávaných ministerstvem jako správcem rozpočtové kapitoly/

⁵ MV- 16511-1/VO-2008 Reforma Policie České republiky Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky Praha, 3. července 2008

Policejní prezidium ČR – Odbor personální práce a vzdělávání (skupina vzdělávání, služební přípravy a sportu) odpovídá především za plnění úkolů v oblasti řízení a výkonu personální práce a vzdělávání v policii.

/V oblasti vzdělávání plní tyto úkoly:

- spolupracuje s ministerstvem při metodickém řízení a koordinaci činnosti odborných pracovišť i pracovníků útvarů policie pověřených organizací a zabezpečováním vzdělávání, služební přípravy a resortního sportu,
- řídí a koordinuje organizaci a realizaci služební přípravy u útvarů policie a kontroluje a vyhodnocuje její provádění, koordinuje odbornou přípravu instruktorů služební přípravy,
- zpracovává návrhy aktů řízení prezidia a podílí se ve vymezeném rozsahu na tvorbě aktů řízení v oblasti vzdělávání, služební přípravy a resortního sportu v resortu vnitra,
- podílí se ve vymezeném rozsahu na tvorbě vzdělávacích programů, projektů a učebních osnov pro policii,
- organizuje a vede služební přípravu policistů prezidia.

Při tvorbě studijních programů a tvorbě profilu absolventa se postupuje dle Pokynu ředitelky odboru vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra České republiky č. 2/2001 a dále Závazného pokynu policejního prezidenta č. 1/2003, kterým se stanoví postupy v oblasti vzdělávání příslušníků Policie České republiky.

Jednotlivé obory pro výuku jsou stanoveny na základě nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění nařízení vlády č. 18/2006 Sb. Úprava, změna, popř. doplnění vzdělávacích oborů jsou uplatňovány prostřednictvím Policejního prezidia České republiky jako zadavatele profilu absolventa pro vzdělávací program.

Tvorba a schvalování vzdělávacích programů

Při tvorbě a schvalování vzdělávacích programů a profilu absolventa se před jejich schválením postupuje v policii dle interního aktu řízení a to již zmiňovaného Pokynu ředitelky odboru vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra České republiky č. 2/2001. Základními východisky pro tvorbu všech typů vzdělávacích programů je **program policejního vzdělávání** a **profil absolventa** vzdělávacího programu.

Za posouzení souladu obsahu navrhovaného vzdělávacího programu s profilem absolventa je odpovědný odborný garant. Samotný proces schvalování je ve své podstatě dosažením názorového souladu mezi garantem, skupinou vzdělávání, kteří se vyjadřují k předloženému návrhu vzdělávacího programu a vedoucím služebními funkcionáři, který schvaluje profil absolventa a následně je předložen odboru vzdělávání Ministerstva vnitra. Pokud jsou k návrhu nějaké připomínky, vypracuje garant stanovisko s navrhovanými změnami a zašle je i s vyjádřením stanoviska skupiny vzdělávání zpracovateli návrhu. Rozpory mezi stanovisky garanta a odborem vzdělávání rozhoduje služební funkcionář Policejního prezidia České republiky, který schválil profil absolventa.

Cílem systému tvorby a schvalování vzdělávacích programů je, aby se o konečné podobě vzdělávání rozhodovalo tam, kde se reálně uskutečňuje

a to v úzké spolupráci s výkonnými útvary. Zavedený systém vymezuje společný základ, který vyjadřuje konsensus názoru resortu a dosažení vzájemného porozumění.

„Vzdělávání v policejních školách se uskutečňuje podle

- a) vzdělávacích programů pro vzdělání, které poskytuje obor nebo zaměření vzdělání, a to rámcových vzdělávacích programů a školních vzdělávacích programů
- b) vzdělávacích programů pro vzdělání, které neposkytuje obor nebo zaměření vzdělání.“⁶

Program policejního vzdělávání

Program policejního vzdělávání vychází ze základních zásad vzdělávací politiky ministerstva vnitra a obecně závazných požadavků. Vymezuje oblast vzdělávání a obsahuje definice obecných cílů vzdělávání a požadované kompetence rozvoje osobnosti policisty. Odpovědným subjektem za zpracování programu vzdělávání je ministerstvo.

Na základě programu policejního vzdělávání se zpracovávají vzdělávací programy pro příslušné požadované obory a činnostní zaměření s ohledem na výkon služby. Samotné vzdělávací programy lze rozlišit vzhledem k dosažení požadovaného vzdělání.

„Dělení vzdělávacích programů a programů celoživotního vzdělávání

- (1) vzdělávací programy a programy celoživotního vzdělávání se dělí na
 - a) povinné
 - b) nabídkové
 - c) ekvivalentní.

⁶ čl. 1 odst. 2 pokynu ředitelky odboru vzdělávání a správy policejního školství ministerstva vnitra č. 2/2001

(2) Povinné vzdělávací programy a programy celoživotního vzdělávání jsou uvedeny v „Seznamu vzdělávacích programů a programů celoživotního vzdělávání povinných pro určené cílové skupiny příslušníků Policie České republiky“ vydávaném skupinou vzdělávání, služební přípravy a sportu Policejního prezidia České republiky.⁷

Tyto programy vytváří nezbytně nutný předpoklad pro výkon zastávaného služebního místa. Další v seznamu neuvedené programy jsou programy nabídkovými.

(4) „Ekvivalentní vzdělávací programy, zejména vzdělávací programy a programy celoživotního vzdělávání, jsou uvedeny v „Přehledu ekvivalentních vzdělávacích programů odboru vzdělávání.“⁸ Tyto programy tvoří rovnocenný ekvivalent povinných vzdělávacích programů, jedná se zejména o dříve absolvované programy.

Samotný proces vzdělávání, forma studia, délka vzdělávání, způsob zakončení studia, profil absolventa, vzdělávací program a vzdělávací projekt je zakotven v interním aktu řízení ministra vnitra.⁹

Didaktický proces je vymezen délkou vzdělání, formou studia a způsobem zakončení studia. Policista nebo zaměstnanec musí být ke studiu přihlášen formou rezervace v EKIS II u konkrétní vzdělávací akce příslušné školy v daném termínu. Forma studia je stanovena vzdělávacím programem /denní forma studia, dálková, externí, distanční, kombinovaná/. Jednotliví absolventi studijního programu jsou ke studiu vysíláni vydáním rozkazu služebního funkcionáře o vyslání policisty na studijní pobyt a jsou rovněž seznámeni s podmínkami ubytování a stravování.

⁷ čl. 2 závazného pokynu policejního prezidenta č. 1/2003 ze dne 2. ledna 2003, kterým se stanoví postupy v oblasti vzdělávání příslušníků Policie České republiky

⁸ čl. 2 závazného pokynu policejního prezidenta č. 1/2003 ze dne 2. ledna 2003, kterým se stanoví postupy v oblasti vzdělávání příslušníků Policie České republiky

⁹ Nařízení ministra vnitra č. 65/2007 ze dne 22. října 2007 o vzdělávání příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra

Absolventi studijních programů jsou hodnoceni, a to průběžným a závěrečným hodnocením. Hodnotitel (učitel) postupuje při hodnocení „v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu nebo vzdělávacího programu, kdy hodnotí:

- ucelenost a přesnost osvojení požadovaných vědomostí, dovedností, schopností a hodnot stanovených školním vzdělávacím programem nebo vzdělávacím projektem
- schopnost uplatňovat osvojené vědomosti, dovednosti, postoje a honory při řešení teoretických a praktických úkolů
- úroveň osvojení dovedností při obsluze a údržbě technických prostředků a pomůcek používaných ve výkonu služby nebo při výkonu práce
- aktivitu při plnění uložených úkolů
- jednání studujícího v souladu s Etickým kodexem Policie České republiky nebo Kodexem etiky zaměstnanců ve veřejné správě.“¹⁰

Výsledkem hodnocení hodnotitele je vyjádření splnil nebo nesplnil.

Trendy ve vzdělávání policistů

Současné vzdělávání policistů je postaveno na základě reformy policejního školství, která proběhla v letech 2000 - 2005. Základem reformy byly

- Projekt Phare – nový systém vzdělávání policistů,
- Koncepce celoživotního povinného vzdělávání policistů,
- Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů,
- Koncepce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků policejních škol,
- Koncepce vzdělávání policejních instruktorů,
- Informační systém,
- Model řízení kvality – EFQM.

¹⁰ Část 5 čl. 15 zásady hodnocení Nařízení Ministerstva vnitra č. 65/2007 ze dne 22. října 2007, o vzdělávání příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra

Uvedená reforma má velký význam pro policejní školství. Vzdělávací programy jsou tedy sestavovány dle potřeb a na míru pro jednotlivé oblasti policejní činnosti tak, aby si absolvent vytvořil sumu základních odborných a etických znalostí, dovedností a návyků nezbytně nutných pro výkon služby. Vychází z profilu absolventa, který stanovuje kompetence, které má policista mít pro výkon služby. Prvotní kompetence jsou definovány policií ve spolupráci s ministerstvem a školami. Následně jsou rozšiřovány o společenskou potřebu vyplývající z resortních, vládních, legislativních a mezinárodních závazků. Tím je zajištěna flexibilita a aktuálnost vzdělávacího programu s ohledem na potřeby výkonu.

Nedílnou součástí vzdělávání je i další vzdělávání a zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků.

V současné době je kladen ve vzdělávání policistů a zaměstnanců Policie české republiky velký důraz na etiku. „Etický kodex“ se stal součástí vzdělávání v několika rovinách:

- výcvik v oblasti lidských práv
- etický výcvik
- komunikační výcvik
- community policing

1.2 Úloha dalšího vzdělávání

Vzdělávání policistů a občanských zaměstnanců Policie České republiky lze rozdělit na základní, tedy sumu znalostí, dovedností, návyků a postojů, které je nezbytně nutné si osvojit pro vykonávanou činnost a bez níž nelze tuto činnost vykonávat. Jedná se tedy víceméně laicky řečeno o povinnost absolvovat stanovené vzdělání předepsané pro vybranou činnost a zaměření.

Oproti tomu další vzdělávání policistů lze vymezit jako užší odborné vzdělávání zaměřené na udržování, prohlubování a získání dalších speciálních odborných znalostí dovedností určených pro danou skupinu a další rozšiřující vzdělání, které není nezbytně

nutné pro vykonávanou činnost a doplňkové mimoresortní vzdělání. Dominantním prvkem je služební příprava, realizovaná služebními funkcionáři jako součást výkonu služby mimo působnost policejních škol.

Obsahem další odborné přípravy je:

- všeobecná další odborná příprava – je určena k upevňování, rozšiřování a prohlubování kompetencí policistů potřebných pro plnění úkolů vyplývajících ze služebního poměru policisty, bez ohledu na jeho služební zařazení
- služební, tělesná, střelecká a taktická příprava – je zaměřená na získání a rozvíjení znalostí, praktických dovedností a pohybových schopností potřebných pro výkon služby souladu s platnou právní úpravou
- další odborná příprava ve vztahu ke služebnímu místu – je zaměřená na upevňování, rozšiřování a prohlubování kompetencí v souladu s náplní služební činnosti, rozsahem oprávnění a povinnostmi policisty vyplývajícími z konkrétního služebního místa
- další odborná příprava ve vztahu k případům – je zaměřena na typizované případy budoucího nasazení využívající vyhodnocení získaných zkušeností a poznatků z předchozích případů

Integrovaný systém přípravy policistů k výkonu služby – je určen především policistům v přímém výkonu služby, kteří přicházejí do styku s veřejností (pracovníci služby pořádkové, dopravní kriminální policie). Zohledňuje požadavky výkonu policejní služby z hlediska aktuálních potřeb. Je zaměřený na jednání policistů v typických situacích během výkonu služby. Důraz je kladen na komunikaci a jednání policistů s občany, schopnost deeskalace konfliktu v rizikové situaci a zajištění bezpečnosti občanů, své vlastní spolupracujících policistů.

Při tvorbě programů dalšího vzdělávání se postupuje obdobně jako u tvorby základního vzdělávacího programu. Realizace dalšího vzdělávání probíhá formou, školení, odborných stáží, seminářů, instrukčně metodických zaměstnání, výcviků, studijních pobytů, eventuálně samostudiem. Často se používají metody případové studie, simulace, hraní rolí, outdoorové hry (jsou u policie velice rozšířené jako součást

taktiky). Vždy se ale vychází z dané potřeby. Stanoví se jaké školení má být zabezpečeno, komu je určeno, způsob realizace, kdo školení provede, čas a místo školení, předpokládané náklady, cíle kterých má být dosaženo. Na závěr se provádí oboustranné vyhodnocení.

Podle institucionálního zabezpečení:

- Individuální - policista si sám doplňuje např. jazykovou vybavenost, dále mentorování, koučování atd.
- Interní - prováděné a řízené policií.
- Externí - zabezpečené policií, ale způsob, místo, čas vzdělávání zabezpečuje jiná organizace.

Užší odborné vzdělání je zaměřeno na prohlubování, doplňování a rozšiřování znalostí délesloužících policistů a zaměstnanců Policie České republiky. Jedná se o případy, kdy došlo např. ke změně v zákoně, popř. doplňkovému výkladu zákona nebo jsou do jeho činnosti zavedeny nové programy a metody práce. Vzdělávání v těchto případech probíhá formou buďto vzdělávacích programů nebo krátkodobých vzdělávacích kurzů. Na výuce se mohou podílet policisté z výkonu, kteří tak předávají zkušenosti získané přímo z praxe.

Obdobně je tomu i v případech, kdy policista přechází na jiné služební místo a v rámci nově vykonávané činnosti musí absolvovat krátkodobé školení, které je ale nezbytné pro vykonávanou činnost. Dalším způsobem je vzdělávání přímo na pracovišti formou instruktáže, koučování, mentorování, asistování atd., další variantou jsou přednášky, hraní rolí (uplatňuje se především při výcviku policistů, např. nacvičování modelových situací při zásahu apod.). Patří sem i semináře, za účasti nebo přímo vedené pracovníky jiných služeb s obdobným bezpečnostně právním zaměřením jako má Policie České republiky, a to jak domácích, tak zahraničních. V takových případech se jedná nejen o rozšiřování odborných znalostí, ale i výměnu již získaných zkušeností nebo čerpání zkušeností nových. Úlohou je formování odborných znalostí, schopností a dovedností s cílem zlepšit individuální a týmový výkon. Vzdělávání probíhá pod vedením policistů, v případě jiných služeb o pracovníky, kteří své zkušenosti čerpají přímo z praxe.

Mimoresortní vzdělávání je vzdělávání, které policista absolvuje zcela dobrovolně z důvodu doplnění si vzdělání a suma takto získaných znalostí není nezbytně nutná pro vykonávanou činnost, nicméně je důležitá pro policistu z hlediska kariérního růstu. Jedná se především o civilní vysoké školy, kde mohou policisté získat, popř. si doplnit vysokoškolské vzdělání. Řadí se sem i vzdělávání s odborným zaměřením zajišťované mimoresortními institucemi, /např. firmy zajišťující vzdělávání softwarových programů používaných policií/. Úlohou dalšího vzdělávání je tedy doplnění a rozšíření získaných znalostí a je nedílnou součástí celého procesu policejního vzdělávání.

1.3 Specifika ve vzdělávání policistů

Jak jsem již dříve uvedl, vzdělávání a tvorba vzdělávacích programů policistů vychází z potřeby zabezpečit úkoly, kterými je Policie České republiky jako subjekt pověřena. Přitom se ale jedná o nebývalou šíři záběru činností, které musí pojistě zvládat a na které je třeba je náležitě připravit. Špatně připravený policista nejen, že není schopen řádně plnit úkoly ať již na úseku prevence nebo v boji s trestnou činností, ale je vybaven takovými pravomocemi a disponuje takovými prostředky, které při neznalosti nebo nesprávném použití mohou způsobit nejen ohrožení života, zdraví, materiální škody, ale i těžce zasáhnout do osobního života občanů.

Z tohoto pohledu je třeba policisty připravit po odborné stránce k výkonu služby a po dobu trvání služebního poměru neustále zvyšovat jejich odborné znalosti. To vykazuje určitá specifika ve vzdělávání policistů. Ty lze definovat následovně:

- odbornost vzdělávání,
- šíře záběru a multidisciplinárnost,
- organizace a průběh vzdělávacího procesu,
- kvalita a průběh teoretické a praktické přípravy,
- učební pomůcky.

Jejich náplní je poskytnout policistům odborné znalosti, dovednosti a připravit je pro výkon povolání.

Odbornost

Odbornost pro výkon služby je u policie zajišťována absolvováním povinného vzdělávacího programu ZOP a následnými specializačními vzdělávacími programy, se zaměřením podle jednotlivých služeb. Nedílnou částí vzdělávání policisty je ověření jeho znalostí po skončení zkušební lhůty formou odborné zkoušky, zakotveno v zákoně č. 361/2003 Sb., o služebním poměru. Vzdělávací program základní odborné přípravy není stejný pro všechny formy studia a základní odborná příprava policistů služby pořádkové, dopravní a železniční policie je odlišná od základní odborné přípravy služby cizinecké policie, kde krom základních vzdělávacích okruhů jsou zařazeny specializační studijní okruhy zaměřené na problematiku cizinecké policie.

Základní odborná příprava

Základní odborná příprava je základním vzdělávacím programem, kterým nově nastoupivší policista musí projít. Naučí se zde základní odborné teoretické a praktické znalosti, dovednosti, postupy a seznámí se základními aspekty výkonu služby. Základní odborná příprava je svým rozsahem zcela ojedinělým vzdělávacím programem.

„Základní odborná příprava naplňuje další odborný požadavek a poskytuje policistům zaměřením vzdělání v oboru bezpečnostně - právní činnost formou odborného vzdělávání v policejních školách Ministerstva vnitra ve smyslu zákona š.361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění novel, pro vybraná služební místa.“¹¹

Specializační programy

Specializační vzdělávací programy, jak jsem již uvedl, jsou sestaveny dle požadavků jednotlivých služeb. Jedná se o prohlubování znalostí a dovedností získaných a osvojených v průběhu služby, popř. o seznámení se s novými metodami a postupy práce nebo s novými produkty zavedenými do policejní činnosti.

¹¹ MV-25639-9-VO-2008 „Rámcový vzdělávací program“ – Základní odborná příprava policistů služby pořádkové, dopravní a železniční policie (pro služební místa ve 3. a 4. tarifní třídě), platný od 1. června 2008

Šíře záběru a multidisciplinárnost

Základní odborná příprava zahrnuje následující obory,

- Právo
- Služba pořádkové policie
- Kriminalistika
- Služba dopravní policie
- Komunikace a policejní etika
- Psychologické aspekty zákroků
- Výchovná výchova komunikačních dovedností
- Příprava k použití donucovacích prostředků
- Příprava k použití služební zbraně
- Zdravotnická příprava
- Administrativa a informační technologie
- Spojovací příprava

Organizace a průběh vzdělávacího procesu

Vzdělávání policistů je vymezeno zákonem č. 361/2003 Sb. o služebním poměru, vychází z nařízení vlády č. 140/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností bezpečnostních sborů a mimo to vychází i z dalších obecně závazných norem o středním a vysokém školství.

Organizace vzdělávání policistů je upravena Nařízením Ministra vnitra č. 65/2007 ze dne 22. října 2007, o vzdělávání příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra.

„Tímto nařízením se upravuje organizace vzdělávání příslušníků Policie České republiky (dále jen „policie“) a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice (dále jen „zaměstnanec“) se zařazením v policii nebo v Ministerstvu vnitra (dále jen

„ministerstvo“) ve středních policejních školách, vyšších odborných policejních školách a školských zařízeních ministerstva¹²(dále jen „škola“).

Tímto nařízením se dále upravuje vysílání ke studiu, jeho průběh, hodnocení studijních výsledků a ukončení studia a vymezují se oprávnění a úkoly příslušníka policie (dále jen „policista“), zaměstnance vyslaného ke studiu (dále jen „studující“), služebního funkcionáře¹³ oprávněného jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru příslušníků policie, vedoucího zaměstnance¹⁴ oprávněného jednat ve věcech pracovního poměru zaměstnanců a ředitele školy v upravené oblasti, s výjimkou vzdělávání poskytujícího stupeň vzdělání.“¹⁵

Učební pomůcky

Ke vzdělávacímu procesu patří i zajištění a používání kvalitních učebních pomůcek. Specifické pro policejní vzdělávání je to, že je využívána skutečná policejní technika, mnohdy pracují studenti policejních škol s technikou, která bude na útvary teprve zaváděna. Při výukovém procesu jde o to, aby se co nejvíce přiblížil realitě. Policisté tak přicházejí na útvary se znalostí obsluhy a používání technických prostředků. To platí i v případě práce s informačními systémy, které policie využívá.

1.4 Dílčí závěr

Žádná jiná profese nemá tak dlouhodobě a propracované odborné (specializační) vzdělání. U většiny profesí je odborné vzdělání získáváno společně se všeobecným vzděláním a poté jen prohlubováno v krátkodobých kurzech. Specifické je policejní vzdělání i v relativní uzavřenosti. Základní odbornou přípravu a mnohé specializační

¹² § 172 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 342/2006 Sb.

¹³ § 2 odst. 6 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění zákona pozdějších předpisů

¹⁴ § 11 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

¹⁵ čl. 1 Nařízení ministra vnitra č.64/2007 ze dne 22. října 2007 o vzdělávání příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra.

kurzy může absolvovat pouze policista (na rozdíl od vzdělávání např. na civilních odborných školách). Tato uzavřenost je dána specifickou skupinou posluchačů (policisté) i jeho zaměřením na postupy, z nichž některé musí zůstat před civilní veřejností z pochopitelných důvodů utajeny. Je třeba podotknout, že vzdělávání policistů je specifickou činností na úseku celoživotního vzdělávání dospělých.

2 Požadavky kladené na policisty

Policie České republiky je ozbrojený bezpečnostní sbor, který plní úkoly v oblasti bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, plní úkoly dle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu¹⁶. Postavení, úkoly a činnost policie je zakotvena v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Z výše uvedeného vyplývá, že policie při plnění svých úkolů spolupracuje s mezinárodními organizacemi, policejními institucemi a bezpečnostními sbory jiných států. Policie České republiky působí především na území České republiky, nestanoví-li zákona nebo jiný právní předpis jinak¹⁷.

Rozsah úkolů a činností, které policie plní a zabezpečuje, klade velké nároky na zabezpečení kvalitní přípravy policistů.

Organizace policie

Policie České republiky je ze zákona podřízena Ministerstvu vnitra, které je povinno vytvářet pro činnost policie podmínky. Policii řídí policejní prezidium v čele s policejním prezidentem, který je za činnost policie odpovědný ministru vnitra. Policejní prezident rovněž může stanovit skutečnosti odlišně od zákonem stanovených požadavků, např. ve věcech vzdělání.

Úkoly policie jsou stanoveny především zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Další úkoly plní policie v oblasti státní správy, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

Bližší úpravu organizace policie, řízení útvarů a služeb policie a součinnost mezi nimi stanoví na návrh policejního prezidenta ministr vnitra. Výkon policejní činnosti

¹⁶ část první Hlava I §1 a §2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ §3 zákona 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

zajišťují útvary policie rozčleněné na útvary s celostátní působností a územně vymezenou působností

Útvary policie zřizuje ministr vnitra na návrh policejního prezidenta. V současné době Policii České republiky tvoří:

- a) Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“) v čele s policejním prezidentem,
- b) Útvary policie s celostátní působností,
- c) Krajská ředitelství Policie České republiky (dále jen „krajské ředitelství“),
- d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.

Mimo rozčlenění do útvarů, je policie členěna do služeb, které se navzájem liší okruhem vykonávané činnosti. Příslušníci plní úkoly stanovené jednotlivým službám. V rámci policie působí:

- Služba pořádkové policie,
- Služba kriminální policie a vyšetřování,
- Služba dopravní policie,
- Služba správních činností,
- Ochranná služba,
- Služba cizinecké policie,
- Útvar rychlého nasazení,
- Služba železniční policie,
- Letecká služba.

Policista

Úkoly policie plní příslušníci Policie České republiky - policisté. V zákoně č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, jsou upraveny právní poměry fyzických osob, které vykonávají v bezpečnostním sboru službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby. Dle tohoto zákona se bezpečnostním sborem rozumí Policie České republiky a další v tomto

zákoně uvedené sbory či služby. Příslušník policie je ve služebním poměru k České republice. Práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi policie plní příslušný bezpečnostní sbor, tedy Policie České republiky.

Výkon služby

„Výkonem služby se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) úkony a činnosti realizující oprávnění a povinnosti stanovené právními předpisy upravujícími působnost bezpečnostních sborů,
- b) soustřeďování, vyhodnocování a evidování informací a údajů potřebných pro výkon služby, včetně činnosti v operačních a informačních střediscích,
- c) řízení výkonu služby,
- d) činnost ve vzdělávacích, technických a účelových zařízeních, která pro výkon služby zabezpečují přípravu příslušníků a výzkumné, technické a další podmínky, a to v rozsahu stanoveném ředitelem bezpečnostního sboru.“¹⁸

2.1 Vznik služebního poměru

„Předpoklady pro přijetí do služebního poměru § 13:

- (1) Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky (dále jen občan), který
 - a) přijetí písemně požádá,
 - b) je starší 18 let,
 - c) je bezúhonný,
 - d) splňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební místo, na které má být ustanoven,
 - e) je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby,
 - f) je plně způsobilý k právním úkonům,
 - g) je oprávněný seznamovat se s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu, 11) má-li být ustanoven na služební místo, pro které

¹⁸ § 1, odst. 4, zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

se tato způsobilost vyžaduje,

- h) není členem politické strany nebo politického hnutí, a jde-li o služební poměr příslušníka zpravodajské služby, ani odborové organizace,
- i) nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost.¹⁹

Jednotlivá kritéria jsou podrobně rozvedena v zákoně o služebním poměru. Každý občan, který chce nastoupit službu u bezpečnostního sboru, musí projít přijímacím řízením, jenž slouží k prověření, zda splňuje požadovaná kritéria. Bezpečnostní sbor je v rámci přijímacího řízení oprávněn si ověřit splnění kritérií.

Služební poměr se dle § 17 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů zakládá rozhodnutím služebního funkcionáře příslušného bezpečnostního sboru. Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru obsahuje mimo jiné výrok o druhu služebního poměru, jmenování do služební hodnosti a ustanovení na služební místo. Tyto výroky jsou důležité z pohledu vzdělávání, kterým musí uchazeč projít. Přijetí uvedeného zákona byla koncipována snaha o zavedení kariérního řádu příslušníka bezpečnostního sboru. Zákonem byly pro příslušníky policie stanoveny služební hodnosti, minimální stupeň vzdělání, minimální doba trvání služebního poměru pro služební hodnost a tarifní třídy. Pro přiznání vyšší tarifní třídy musí uchazeč splňovat počet odsloužených let a požadovaný stupeň vzdělání, např.:

- služební hodnosti referent náleží hodnostní označení rotný - stupeň vzdělání střední nebo střední s výučním listem - tarifní třída 1 - doba trvání služebního poměru je 0
- pro služební hodnost vrchní referent náleží hodnostní označení strážmistr - stupeň vzdělání střední s maturitou a tarifní třída 2

Jednotlivé útvary policie mají stanovena tabulková místa a to jak jejich počet, tak i tarifní třídy. Přitom je postupováno systémem od základních útvarů ke specializovaným a celorepublikovým útvarům. V praxi to tedy znamená, že pokud

¹⁹ Zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

má policista zájem na osobním růstu, musí nejen odsloužit potřebné roky, ale také si doplnit vzdělání v požadovaném směru. Obecně platí, že každý nový zájemce po úspěšném absolvování přijímacího řízení si sice může vybrat, ke které službě chce nastoupit, ale jeho výběr je omezen.

Pokud je uchazeč přijat, je zařazen dle § 10 z. č. 361/2003 Sb., do služebního poměru na zkušební dobu trvající 3 roky, poté absolvuje služební zkoušku. Existují ale výjimky, za kterých může být policista přijat do služebního poměru na dobu neurčitou přímo (znovupřijetí do služebního poměru).

Praxe si ale vyžádala zavedení výjimek. S novou systemizací policie byly stanoveny tabulky, na které je možno přijmout uchazeče přímo z civilu, aniž by měl odslouženy požadované roky nebo praxi. Jedná se o tzv. boční vstup, který byl schválen pro tato vybraná služební místa policejním prezidentem. Jedná se o specializované činnosti, tedy o uchazeče, kteří mají vystudovány obory, jejichž odborné studium není schopna policie v základní míře zajistit a které jsou pro výkon služby nezbytné.

Zvláštností vzdělávacího programu pro nastupující policisty je, že rozlišuje uchazeče dle vzdělání, kterého dosáhli před nástupem, a to formou studia. O formách studia pojednávám blíže v kapitole 3, této práce. Vzdělávací program je odlišný ve svém obsahu vzhledem k uchazeči s výučním listem s maturitou a uchazeči s úplným středoškolským vzděláním, popř. vysokoškolským vzděláním. Pro vysokoškolsky vzdělané uchazeče je rovněž upravena forma studia ZOP na dálkové studium.

V době zavedení zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (v platnost vešel 1. 11. 2006) a zavedením nové systemizace se v praxi stávalo, že celá řada policistů najednou nesplňovala požadované vzdělání pro danou tarifní třídu. Jednalo se hlavně o policisty na vyšších tabulkových třídách, tedy převážně pracovníky krajských správ a celorepublikových útvarů. Znamenalo to, že si policista ve stanovené přechodné době doplnil požadované obecné vzdělání nebo po uplynutí této doby musel odejít na jiné služební místo nebo ze služebního poměru.

Je třeba podotknout, že i v současné době celá řada policistů na nižších tabulkových místech studuje, motivována právě možností ucházet se o služební místa

u celorepublikových útvarů a ve vyšších platových třídách. Bohužel policie sama o sobě není schopna v praxi z kapacitních, ale i finančních důvodů zabezpečit vysokoškolské vzdělání pro všechny zájemce z řad sloužících policistů. Policejní akademie České republiky sice vysokoškolské vzdělání poskytuje, ale druhý stupeň studia - magisterské je omezen z kapacitních i finančních důvodů a počet zájemců vysoko převyšuje počet nabízených míst.

Zájemci o vysokoškolské studium jsou tak v podstatě odkázáni na civilní školy, což není na škodu, protože zejména např. absolventi právnické fakulty nebo školy se sociálně pedagogickým zaměřením mohou získané poznatky využít při své práci. Osobně vidím problém v tom, pokud policisté studují různé vysokoškolské obory typu zahradnictví apod., jen proto, aby si splnili vysokoškolské vzdělání, protože využití takto získaných poznatků je dle mého pohledu minimální.

2.2 Policista – přehled oprávnění a povinností

Z postavení a úkolů Policie České republiky vyplývají zákonná oprávnění a povinnosti, kterými je každý policista vybaven.

Oprávnění policisty jsou dány zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky a z části v některých ustanoveních zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řádu soudním. Tato oprávnění často způsobují zásah do práv občanů daných Listinou základních práv a svobod. Protože ale jedním z úkolů Policie je předcházet a odhalovat protiprávní jednání občanů, disponuje Policie jako instituce právy, která zasahují do práv a svobod občanů. Tato práva jsou delegována na jednotlivé policisty. Ze zákona je tedy policista oprávněn požadovat vysvětlení, prokázání totožnosti osoby, disponuje možností zajištění a zadržení osoby, oprávněním omezit pohyb osoby, možnost odebrat zbraň, a to jakoukoli věc, která by mohla jako zbraň být použita, je oprávněn prohlížet dopravní prostředky, otevírat byty či jiné prostory, vstupovat do těchto prostor, disponuje oprávněním používat donucovací prostředky, nosit a použít zbraň.

Povinnosti policisty jsou taxativně uvedeny v zákoně 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Jednou ze základních povinností při plnění služebních a pracovních

úkolů je dodržovat pravidla zdvořilosti, dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i sám sebe, Povinností policisty je vykonat úkon v rámci mu svěřených povinností tak, aby odstranil nebezpečí plynoucí z ohrožení pořádku, majetku, vnitřní bezpečnosti nebo v případě ohrožení života nebo zdraví osob nebo své vlastní. Je povinen tak jednat i v případě, kdy je mimo službu. Policista je povinen prokázat se příslušností k Policii České republiky, použít před zákrokem výzvy „Jménem zákona“, poučít osobu o jejích právech a povinnostech a při výkonu služby musí být nestranný. Jednou z povinností je i chovat se v době mimo službu tak, aby nebyla ohrožena dobrá pověst bezpečnostního sboru.

Všechna tato oprávnění a povinnosti se dotýkají práv a svobod občanů zaručených zákonem, Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Proto je používání a využívání těchto práv vymezeno právními předpisy, které stanovují podmínky za kterých je policista oprávněn tyto práva porušit, a to jen v nezbytně nutné míře. Při porušení těchto předpisů hrozí policistovi okamžité propuštění ze služebního poměru bez nároku na odstupné a výslužné a trestní stíhání pro trestný čin dle § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby, eventuelně § 330 Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., v souběhu s dalšími trestnými činy. Proto je jednou z důležitých částí vzdělávacího procesu i znalost Etického kodexu policisty.

2.3 Požadavky kladené na teoretické znalosti policisty

Požadavky kladené na teoretické znalosti policisty je možno rozdělit na obecné základy policejního vzdělání, tedy takové, kterými by měl disponovat každý policista a specializované, které vycházejí z jeho služebního zařazení. Obecné odborné znalosti z oblasti policejní činnosti získává policista absolvováním studia základní odborné přípravy. Zde si osvojí základní vzdělání v oboru bezpečnostně-právní činnosti ve smyslu zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Vzdělávací cíle vycházejí z profilu absolventa a jsou závazné jak pro zpracovatele vzdělávacích programů, tak pro pedagogy. Vzdělávací cíle vymezují rozsah učiva a současně stanoví požadovanou cílovou úroveň studujícího.

Jejich dosahování musí být v průběhu vzdělávání ověřováno a dle potřeby regulováno. Vzdělávací cíle se mění s potřebami společnosti a změnami ve výkonu policejní služby. Výkon služby klade velký důraz na odborné teoretické znalosti policisty z různých oblastí výkonu služby.

Mezi požadované obecné odborné znalosti patří znalost z následujících oblastí:

- **PRÁVO**

- a) Ústava České republiky a Listiny základních práv a svobod,
- b) Zákona o Služebním poměru a Zákon o Policii České republiky,
- c) Trestní právo hmotné obecná a zvláštní část, Trestní právo procesní - organizace trestního řízení a jeho subjekty, postup před zahájením trestního stíhání, zajištění osob, věcí a jiných majetkových hodnot pro účely trestního řízení, dokazování,
- d) Přestupkové právo – obecná část a zvláštní část /řízení o přestupcích/,
- e) vybraná ustanovení občanského zákoníku a zákona o rodině,
- f) volný pohyb osob a jeho omezení v rámci Schengenského prostoru.

- **SLUŽBA POŘÁDKOVÉ POLICIE**

- a) Organizace a řízení Policie ČR, úkoly služeb Policie ČR, úkoly Policie ČR, povinnosti policisty ze zákona o Policii ČR, použití donucovacích prostředků a zbraně, oprávnění policisty ze zákona o Policii ČR, Policejní cely, eskorty osob,
- b) Taktické zásady a zvláštnosti provádění služebních zákroků a služebních úkonů, služba pořádkové policie a její výkonné organizační články, zákroky pod jednotným velením (zásahové jednotky, pořádkové jednotky), policejní akce a opatření,
- c) Součinnost a spolupráce (státní správa, samospráva, vojenská policie, městská policie),
- d) Integrovaný záchranný systém.

- **KRIMINALISTIKA**

- a) Úvod do kriminalistiky, kriminalistická nauka o stopách, základy kriminalistické identifikace, kriminalistické metody identifikace osob

a věcí, kriminalistická dokumentace, kriminalistická taktika, místo činu, kriminalistický informační systém, zvláštnosti postupu u jednotlivých druhů události.

- b) Pátrání po osobách a věcech, zvláštnosti postupu po oznámení a uložení nástražného výbušného systému.

- **SLUŽBA DOPRAVNÍ POLICIE**

- a) Základní úkoly dopravní služby, použití technických prostředků v rámci Policie ČR, řidičské průkazy a řidičská oprávnění, falza, způsobilost vozidel k provozu na pozemních komunikacích,
- b) Právní úprava činnosti policistů v oblasti provozu na pozemních komunikacích, aplikace právních úprav provozu na pozemních komunikacích
- c) Dopravní nehody, zásady bezpečné jízdy, dopravně psychologické aspekty řízení vozidla v silničním provozu,
- d) Taktika jízdy při použití zvláštního výstražného zařízení, využití motorového vozidla při zákroku, zastavování a kontrola vozidla, řízení provozu na pozemních komunikacích, dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, způsoby dohledu, přestupky v dopravě,
- e) Organizace provozu služebních dopravních prostředků

- **KOMUNIKACE A POLICEJNÍ ETIKA**

- a) Postavení policie v demokratické společnosti, etický kodex Policie ČR, historie policejního sboru, profesionalita, boj s korupcí
- b) Základy komunikačních dovedností – verbální a neverbální, komunikace v jednání s občanem, diferencovaný přístup
- c) Předsudky a metody jejich ovlivňování, minority
- d) Zátěžové situace a traumata v policejní praxi, posttraumatická intervenční péče,
- e) Sociálně patologické jevy, rozpoznávání osob pod vlivem návykové látky
- f) Psychologické aspekty zákroků/při používání donucovacích prostředků a zbraně, proti zvláštním sociálním skupinám, proti

nebezpečným pachatelům, ve veřejně přístupných místnostech a bytech, vůči davovému chování/

- g) Výcvik komunikačních dovedností/vhodná komunikace s oznamovatelem, poškozeným, pachatelem a svědkem, komunikace se sdělovacími prostředky, státními orgány apod., sdělování informace o tragické události, znásilnění a jiné závažné trestné činnosti nejbližším příbuzným, psychologické postupy při navázání a udržení přiměřeného kontaktu s osobami při výkonu hlídkové a dozorčí služby, taktické zásady komunikace s osobou mladší 15 let a osobou mladistvou, taktické zásady komunikace s oznamovatelem, svědkem, poškozeným a podezřelým/

- **PŘÍPRAVA K POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ**

- Zvládnutí teoretických základů pro použití donucovacích prostředků a jejich taxativní vyjmenování dle zákona.

- **PŘÍPRAVA K POUŽITÍ SLUŽEBNÍ ZBRANĚ**

- Nauka o krátkých ručních zbraních - závady, jejich příčiny a odstranění, bezpečná manipulace se zbraní, použití zbraně dle zákona.

- **ZDRAVOTNICKÁ PŘÍPRAVA**

- a) Systém právních norem z oblasti poskytování první pomoci,
- b) Integrovaný záchranný systém a základní zdravotnické znalosti, zásady organizace postupu poskytování první pomoci po příjezdu na místo činu, postup při poskytování první pomoci při život zachraňujících úkonech a závažných zraněních, postup při poskytování první pomoci při dalších závažných zraněních a otravách organismu,
- c) Specifika zranění a poskytování první pomoci po použití zbraně a donucovacích prostředků
- d) Organizace postupu při poskytování první pomoci na místě hromadného neštěstí

- **ADMINISTRATIVA A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE**

- a) Bezpečnostní předpisy týkající se informačních systémů a sítí, ochrana osobních údajů, výkon spisové služby, náležitosti a zpracování služebního dokumentu.
- b) Intranet ministerstva vnitra, ASPI, elektronická komunikace, informační systémy využívané výkonnými organizačními články policie, ochrana osobních údajů v návaznosti na informační systémy, informační systém Elektronického trestního řízení, Schengenský informační systém, vyhledávání v informačních systémech.

- **SPOJOVACÍ PŘÍPRAVA**

- a) Systém spojení v rámci Policie ČR, obsluha spojovacích prostředků systému PEGAS, datové přenosy v radiokomunikačním systému PEGAS,
- b) Obsluha zvláštního výstražného zařízení ve služebním vozidle, procvičování dovedností při obsluze spojovacích prostředků

Výše uvedené okruhy vzdělávání jsem ve stručnosti převzal z Rámcového vzdělávacího programu pro Základní odbornou přípravu policistů pořádkové, dopravní a železniční policie pro služební místa ve 3. a 4. tarifní třídě, odboru vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra, platného od 1. června 2008, uveřejněného pod č.j. MV-25639-9/VO-2008.

Mimo výše uvedené teoretické znalosti, které si musí policista osvojit, jsou v souladu s jeho zařazením k příslušné službě, kladeny požadavky na jeho hlubší odborné teoretické znalosti z dané oblasti. Policista si je osvojuje jednak na základě již specializovaných vzdělávacích programů, formou doškolování, obeznamováním se s příslušnými interními akty řízení zaměřenými k dané problematice.

2.4 Požadavky kladené na praktické dovednosti policisty

Tak jako jsou požadavky na zvládnutí teoretických znalostí, jsou kladeny stejné požadavky na praktické dovednosti policisty a nároky na jejich bezpečné zvládnutí. Policista musí disponovat základními znalostmi a dovednostmi, navíc ale jsou na něj kladeny požadavky na odborné znalosti vyplývající z jeho zařazení u příslušné služby policie. V praxi to znamená, že na dovednosti policisty zařazeného na službě kriminální policie a vyšetřování jsou kladeny jiné požadavky než na policisty služby pořádkové nebo dopravní policie. Vzhledem k širokému záběru vykonávaných činností není možné a v této práci ani účelné, snažit se je všechny vyjmenovat. Lze ale vyjít z obecných principů praktických dovedností, kterými jsou:

- Schopnost příslušníka aplikovat teoretické znalosti do praxe.
- Návyky a dovednosti příslušníka při specifických dovednostech činnosti bezpečnostního sboru.
- Fyzická způsobilost policisty.
- Dovednosti poskytování první pomoci.

Praktické znalosti a dovednosti policisty jsou prohlubovány v průběhu doby služebního poměru formou organizovaných výcviků a specializačním školením. Přitom se krom praktického výcviku využívají i modelové situace a hraní rolí.

Osobně jsem se za dobu trvání u služebního poměru u Policie České republiky účastnil celé řady takovýchto výcviků a mohu říci, že není nadto „mít možnost si daný problém osahat“. V tomto směru jsou praktické výcviky sestaveny do ucelených bloků, které na sebe postupně navazují. Je možné je rozdělit na:

- základní, tedy ty které jsou součástí plánovitého policejního vzdělávání a policista je povinen se jich účastnit a prokázat pravidelným přezkoušením jejich praktické zvládnutí
- rozšiřující, tedy takové, které nejsou víceméně povinné, ale pomáhají policistovi si prohlubovat odborné dovednosti

Výcviky jsou převážně organizovány jako půldenní, popř. celodenní nebo vícedenní. Jednotlivé útvary si je většinou zabezpečují samy vlastními lidskými a materiálními zdroji. Jejich finanční zabezpečení tvoří nemalou položku v rozpočtu jednotlivých útvarů. Jedná se o jednu ze specifík policejního vzdělávání a vycházejících ze zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Každý policista je povinen se účastnit každoročně přezkoušení ze základních odborných praktických dovedností /tzn. střelecké přípravy, sebeobrany a absolvovat testy fyzické zdatnosti/. Jejich úspěšné zvládnutí je podmínkou pro setrvání policisty ve služebním poměru u Policie České republiky. Vzhledem k tomu, že ne všichni policisté jsou zařazeni v přímém výkonu, jsou náležitě upraveny i požadavky na okruh základních praktických dovedností a znalostí, kterými příslušný policista musí disponovat.

2.5 Východiska z požadavků

Východiskem z výše uvedených požadavků na znalosti policisty je osvojení si odborných teoretických znalostí a dovedností a jejich úspěšná aplikace do praxe při řešení teoretických a praktických úkolů. Důležitá pro výkon služby je ucelenost a přesnost osvojení si všech požadovaných znalostí poskytovaných vzdělávacím programem. K tomu patří i patřičná úroveň obsluhy a údržby technických prostředků a pomůcek používaných při výkonu služby. Pokud má policista dobře a odpovědně zvládat svěřené úkoly je třeba, aby osobně aktivně přistupoval k přípravě na výkon služby, tedy nejen ke vzdělávacímu procesu, ale i k udržování své fyzické způsobilosti. Nezbytná je tedy osobní aktivita a invence každého policisty do vzdělání.

2.6 Dílčí závěr

Pokud se zabýváme služebním poměrem v celé jeho šíři od jeho vzniku, vidíme jeho systémovou provázanost se vzděláním a následně, jak vyžaduje vzdělávání v rámci uplatňování se policistů na jednotlivá služební místa po celou dobu služebního poměru.

Úkoly a činnosti, které Policii České republiky ze zákona plní a zabezpečuje, kladou vysoké nároky na organizaci policejní činnosti, znalosti a dovednosti jednotlivých policistů, na které jsou delegovány oprávnění a povinnosti, kterými Policie České republiky jako organizace disponuje. Tyto skutečnosti si vyžadují zabezpečení kvalitní přípravy pro výkon služby a organizace policie. Požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti vycházejí z požadavků výkonu služby v závislosti na rozsah zajišťovaných činností a situaci ve společnosti na úseku ochrany bezpečnosti. Vzdělávání policistů je tedy multidisciplinárním didaktickým a výchovným procesem.

3 Školský vzdělávací systém příslušníků Policie ČR

3.1 Povinnosti policie při zajišťování vzdělávání policistů

Povinnost policie při zajišťování vzdělávání policistů vyplývá přímo ze zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Důvodem pro ošetření povinnosti bezpečnostních sborů vytvářet podmínky pro vzdělávání příslušníků sborů přímo v zákonné normě, byla zřejmě snaha zákonodárce zabezpečit podmínky vzdělávání plynoucí z jejich specifického postavení, oprávnění, povinností a úkolů.

Povinnosti v oblasti péče o příslušníky §77:

Bezpečnostní sbor je povinen vytvářet podmínky pro řádný a pokud možno bezpečný výkon služby. Za tím účelem zajišťuje pro příslušníky zejména:

- informování o právních předpisech potřebných k výkonu služby,
- seznamování se služebními předpisy, nahlížení do nich a obstarávání jejich opisů na svůj náklad podle potřeby, jakož i seznamování s rozkazy a s informacemi potřebnými k výkonu služby,
- podmínky pro jejich soustavné vzdělávání a zdokonalování odborné způsobilosti, pro získávání a zdokonalování znalostí, dovedností a návyků potřebných pro výkon služby a pro získávání a udržování fyzické kondice,
- pomůcky, prostředky a zařízení potřebné k výkonu služby, případně pro zajištění bezpečnosti a ochrany života a zdraví příslušníků i v době mimo službu a k zajištění připravenosti příslušníků k výkonu služby.²⁰

Bezpečnostní sbor je dále povinen

- zajistit příslušníkům školení o právních předpisech, služebních předpisech a rozkazech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví příslušníků při výkonu služby,
- pravidelně ověřovat jejich znalost, vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,

²⁰ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

- zajistit příslušníkům podle potřeb vykonávané služby ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a rozkazy o bezpečnosti a ochraně zdraví příslušníků při výkonu služby;
- vést evidenci o školeních, informacích a rozkazech k bezpečnosti a ochraně zdraví příslušníků při výkonu služby.

3.2 Oprávnění a povinnosti policistů ve vztahu ke vzdělávání

Profesní ctí každého pracovníka, ať již zaměstnance civilního sektoru nebo příslušníka ozbrojených složek, by měla být snaha o soustavné sebezdokonalování a rozšiřování znalostí“.

Základem pro bezproblémové zvládnutí situací je dostatek teoretických a praktických znalostí. Vzhledem ke specifické povaze činností, které policista vykonává, jsou mu ze strany organizace zabezpečovány podmínky na rozšiřování znalostí potřebných k výkonu služby a je jen na policistovi jaký zaujme postoj ke vzdělání, zda se aktivně zapojí nebo bude jen pasivně vstřebávat poskytované znalosti.

Základem pro službu u Policie České republiky je z pohledu vzdělávání vykonání základní odborné zkoušky policejní. Ta završuje ZOP policisty pro výkon služby. Osvojení znalostí v průběhu ZOP je nezbytným předpokladem policisty k výkonu služby a dalšímu setrvání ve služebním poměru. Specifikem tohoto vzdělávání je skutečnost, že se ho může účastnit pouze policista, tedy ten, kdo je ve služebním poměru k Policii České republiky. Z toho vyplývá i oprávnění policisty se tohoto vzdělávání účastnit, na druhé straně současně i povinnost stanovená zákonem jako předpoklad pro další setrvání u sboru.

Dalším nezbytným předpokladem pro rozvoj policistovy profesní stránky osobnosti je další prohlubování znalostí a dovedností a upevňování získaných návyků. Potřebné znalosti a dovednosti lze čerpat pouze z kvalitní teoretické a praktické přípravy zajišťované soustavným vzděláváním. Takováto příprava tvoří ucelený systém, na jehož základě může policista rozvíjet svoji osobnost. Z hlediska přístupu

ke vzdělávání musíme mít na zřeteli, že jde o činnost cílenou konkrétnímu jedinci a vyžadující jeho aktivní účast.

Zákon o služebním poměru poskytuje dva relativně odlišné přístupy ke vzdělávání policistů. V první řadě stanovuje direktivní přístup vycházející z povinné účasti policisty ve vzdělávacím procesu a povinnosti policisty prohlubovat svoji odbornost a udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem²¹. Ve druhém vychází z aktivní účasti policisty na svém vzdělávání podporované možností kariérního postupu a poskytováním služebního volna ke studiu po dobu studia. Na poskytnutí služebního volna má policista nárok v nezbytně nutném rozsahu k získání dalšího odborného požadavku studiem ve škole nebo kursu a nebylo nařízeno služebním funkcionářem²², nebo lze udělit na jeho žádost služební volno při denním studiu na střední škole, vyšší odborné škole nebo vysoké škole, které je nezbytné pro výkon služby, a to na dobu trvání studia²³.

Policista je oprávněn o služební volno požádat. Pokud mu bylo služební volno ke studiu poskytnuto, je povinen setrvat ve služebním poměru posměvně stanovenou dobu nebo uhradit náklady spojené se studiem nebo studijním pobytem.²⁴

3.3 Organizace vzdělávání policistů

Organizace vzdělávání policistů je stanovena zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů a dalšími závaznými normami o středním a vysokém školství. Pro policisty je oblast vzdělávání podrobně upravena v interních aktech řízení.

²¹ viz § 45 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů

²² viz § 72 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů

²³ viz § 73 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů

²⁴ viz § 74 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů

Policejní vzdělávání se řídí zejména:

- nařízením Ministerstva vnitra České republiky č. 65/2007, o vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky ve středních policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra České republiky,
- závazným pokynem ředitelky odboru vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra č. 2/2001, kterým se stanoví systém tvorby a schvalování vzdělávacích programů středních policejních škol Ministerstva vnitra
- závazným pokynem policejního prezidenta č. 1/2003, kterým se stanoví postupy v oblasti vzdělávání příslušníků Policie České republiky

Uvedenými předpisy je stanoven rozsah vzdělávání, formy studia, obsah studia či výcviku a další významné skutečnosti. Interní předpis stanoví kompetence jednotlivých vzdělávacích institucí policie a jejich oddíl na zajišťování vzdělávání policistů. K přehledu a plánování vzdělávání policistů je využíván elektronický informační systém personálních pracovišť EKIS II.

Druhy vzdělávání, délka vzdělávání, forma studia a vzdělávací program

Vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky se řídí dle nařízení Ministerstva vnitra č. 65/2007 a člení se na:

- (1) „Vzdělávání policistů
 - a) kvalifikační přípravu, která obsahuje
 - základní odbornou přípravu,
 - specializační přípravu,
 - b) další odbornou přípravu,
 - c) přípravu na vykonání služební zkoušky.

(2) Vzdělávání zaměstnanců zahrnuje

- a) vstupní vzdělávání,
- b) prohlubující vzdělávání.“²⁵

ZOP absolvuje každý nově nastoupivší policista, a to neprodleně po přijetí do služebního poměru. Součástí základní přípravy je i odborná praxe, pokud je uvedena v rámcovém vzdělávacím programu. Odborná praxe je vykonávána ve školních střediscích policie, na útvarech a na dalších místech určených ministerstvem vnitra nebo Policejním prezidiem České republiky

Délka vzdělání a forma studia

Délka vzdělání a forma studia pro policisty je stanovena na základě profilu absolventa vzdělávacího programu tak, aby byly naplněny stanovené cíle. Pro zaměstnance je stanovena vzdělávacím projektem.

„Formou studia je

- a) **denní forma studia**, kterou se rozumí výuka organizovaná pravidelně každý den v pětidenním vyučovacím týdnu v průběhu trvání studia,
- b) **dálková forma studia**, kterou se rozumí samostatné studium z připravených materiálů podle odlišných učebních plánů od denního studia, spojené s konzultacemi v průběhu trvání studia,
- c) **externí forma studia**, kterou se rozumí samostatné studium podle shodných či obdobných učebních plánů jako denní studium, ale v jiném časovém rozvržení,
- d) **distanční forma studia**, kterou se rozumí samostatné studium uskutečňované převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, případně spojené s individuálními konzultacemi v průběhu trvání studia,

²⁵Část druhá, čl. 3, odst. 1. Nařízení ministra vnitra č. 65/2007, ze dne 22. října 2007 o vzdělávání příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra

- e) **kombinovaná forma studia**, kterou se rozumí střídání denní formy studia a formy studia uvedené v písm. b) až d).

Délku vzdělávání a formu studia stanoví vzdělávací program.²⁶

Vzdělávací program je tvořen:

- 1. profilem absolventa**
- 2. rámcovým vzdělávacím programem**
- 3. školním vzdělávacím programem**

ad 1. Profil absolventa

Profil absolventa pro policisty je závazným dokumentem, sloužícím pro zpracování vzdělávacího programu. Zpracovává ho policejní prezidium, popř. jím pověřený útvar, který je věcným gestorem a schvaluje jej policejní prezident, ministerstvo vnitra je oprávněno jej doplnit. V případě policistů zařazených, mimo zařazených na Policejní akademii Policie České republiky v Praze, zpracuje útvar ministerstva, ten je věcným gestorem a schvaluje jej odbor vzdělávání.

Obsah a strukturu profilu absolventa tvoří:

- název vzdělávacího programu,
- obor nebo zaměření vzdělání,
- vstupní požadavky na účastníka programu,
- cíle vzdělávání (očekávané kompetence absolventa),
 - obecná úvodní část (obecná charakteristika absolventa),
 - obecné kompetence (základní vědomosti, dovednosti a postoje všeobecného a základního odborného vzdělávání včetně klíčových

²⁶ část druhá, čl. 6, Nařízení Ministerstva vnitra č. 65/2007 ze dne 22. října 2007 o vzdělávání příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra

dovedností, podstatných pro uplatnění absolventa v praxi a během jeho dalšího vzdělávání,

- odborné kompetence (základem jsou vědomosti a dovednosti z oblasti odborného a speciálního vzdělávání, podstatné pro výkon odborných činností v oblasti získané kvalifikace).

Možnosti uplatnění absolventa (výčet odborných činností, pro které byl absolvent připravován a které je po absolvování vzdělání schopen vykonávat nebo vykonávat po určité praxi) podmínky a způsob zakončení a vydání dokladu o absolvování vzdělávacího programu.

Vývoj a neustále se měnící podmínky ve společnosti jsou ve své podstatě jedním ze základních prvků vedoucích v policii k potřebě zdokonalování vzdělávacích programů a měnících se požadavků na profil absolventa. Proto jsou stávající programy podrobovány analýze a v případě potřeby jsou aktualizovány, popř. jsou vytvářeny nové vzdělávací programy.

S potřebou vzniku nového vzdělávacího programu musí být vytvořen profil absolventa. Přitom se postupuje dle interních aktů řízení, tzn. respektovat strukturu profilu absolventa, přičemž se přihlíží:

- ke konkrétní cílové skupině, pro kterou je profil absolventa zpracováván,
- k povinným i nepovinným požadavkům u vstupních požadavků na účastníka vzdělávacího programu,
- k určení poměru mezi teoretickými znalostmi a praktickými dovednostmi a jejich ověření při formulování cílů vzdělávání,
- k požadavkům nad rámec struktury profilu absolventa.

ad 2. Rámcový vzdělávací program

Rámcový vzdělávací program je závazným dokumentem, kterým je vymezen rámec odborné přípravy v policejních školách MV a výchozím dokumentem pro zpracování školních vzdělávacích programů. Rámcový vzdělávací program je dle

potřeby průběžně doplňován a inovován. Vydává ho ministerstvo vnitra po dohodě s policejním prezidiem a policejními školami.

Rámcový vzdělávací program vymezuje:

- pojetí ZOP
- kompetence absolventa
 - klíčové kompetence
 - komunikativní kompetence
 - personální kompetence
 - sociální kompetence
 - využití informačních a komunikačních technologií
 - efektivně pracovat s informacemi
 - občanské kompetence
 - realizace osobního potenciálu
 - osobnostní profil
 - odborné kompetence
 - etika policejní práce, chování k občanům
 - právní povědomí
 - výkon odborné policejní činnosti
 - kompetence k provádění služebních zákroků

3.4 Instrukce policejního vzdělávacího systému

V oblasti profesní přípravy policistů působí na postech řídicích a koncepčních subjektů:

- Ministerstvo vnitra – odbor vzdělávání a správy policejního školství
- Policejní prezidium – Odbor personální práce a vzdělávání (skupina vzdělávání, služební přípravy a sportu)

Ministerstvo vnitra – Odbor vzdělávání a správy policejního školství (OVSPŠ)

Je útvarem Ministerstva vnitra určený pro výkon vymezené působnosti delegované na ministerstvo v oblasti státní správy v oboru středního, vyššího odborného a vysokého policejního školství a v oblasti vnitřní správy

1. V rámci vymezené delegované působnosti je předmětem jeho činnosti:
 - střední a vyšší odborné vzdělávání v oboru „Bezpečnostně právní činnost“, uskutečňovaného ve středních a vyšších policejních školách ministerstva,
 - vysokoškolské vzdělávání uskutečňované na Policejní akademii ČR.
2. V rámci vnitřní správy je předmětem jeho činnosti:
 - vzdělávání policistů, systém celoživotní přípravy policistů k výkonu povolání,
 - služební příprava policistů, včetně přípravy instruktorů,
 - vzdělávání zaměstnanců policie,
 - řízení a zabezpečení výzkumu a vývoje.

Odbor vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra řídí výkonné vzdělávací složky, kterými jsou Policejní akademie České republiky a střední a vyšší policejní školy ministerstva vnitra.

Policejní prezidium – Odbor personální práce a vzdělávání (skupina vzdělávání, služební přípravy a sportu)

Odpovědným článkem v Policii České republiky za plnění úkolů v oblasti řízení, výkonu personální práce a vzdělávání je odbor personální práce a vzdělávání.

V rámci své působnosti plní úkoly zejména v oblasti:

- spolupracuje při metodickém řízení a koordinaci činnosti pracovišť a pracovníků pověřených organizací a zabezpečováním vzdělávání, služební přípravy a sportu,

- u útvarů policie řídí a koordinuje organizaci a realizaci služební přípravy a provádí její kontrolu a vyhodnocení u útvarů,
- koordinuje odbornou přípravu instruktorů služební přípravy,
- zpracovává návrhy aktů řízení prezidia a podílí se ve vymezeném rozsahu v dané oblasti na tvorbě aktů v resortu ministerstva,
- podílí se ve vymezeném rozsahu na tvorbě vzdělávacích programů, projektů a učebních osnov pro policii,
- vytváří informační systém dokumentující stav a vývoj úrovně výcviku policistů a zabezpečuje jeho provoz, vede další evidence v oblasti vzdělávání, služební přípravy a resortního sportu.

Vzdělávací instituce

- Výkonné vzdělávací subjekty podřízené Ministerstvu vnitra
 - Policejní akademie České republiky
 - Vyšší odborné, střední policejní školy a školská zařízení Ministerstva vnitra
- Výkonné vzdělávací subjekty podřízené Polici České republiky
- Školní policejní střediska Policie České republiky
 - Instruktoři služební přípravy
 - Subjekty určené Policejním prezidiem České republiky
- mimoresortní subjekty

Výkonné vzdělávací subjekty podřízené Ministerstvu vnitra

Policejní akademie České republiky

Policejní akademie je zřízena podle zákona č. 111/1998 Sb. jako státní vysoká škola, která poskytuje vzdělání v bakalářském, magisterském a doktorandském studiu ve studijním programu „Bezpečnostně právní studia“ a vysokoškolský bakalářský a magisterský stupeň vzdělání ve studijním programu „Veřejná správa“ obor

„Bezpečnostní management ve veřejné správě“. Policejní akademie je současně vědeckým pracovištěm v oblasti výzkumu.

Střední policejní školy, vyšší odborné školy a školská zařízení Ministerstva vnitra

Základem policejního školství je šest středních policejních škol Ministerstva vnitra /2 v Praze, v Brně, Jihlavě, Pardubicích a Holešově/ a pět vyšších odborných škol. Školy poskytují v omezené míře střední vzdělání s maturitou v oboru „Bezpečnostně právní činnost“ a vyšší odborné vzdělání v oborech „Bezpečnostně právní činnost“, „Přípravné trestní řízení“ a dále v oboru „Dopravně bezpečnostní činnost“. Dále zajišťují základní odbornou přípravu a specializační kurzy ke splnění dalších odborných požadavků.

Výkonné vzdělávací subjekty podřízené Polici České republiky

Školní policejní střediska

Součástí institucionálního vzdělávacího systému Policie České republiky je osm školních policejních středisek zřízených při Krajských ředitelstvích Policie České republiky. Tato střediska zajišťují výchovně vzdělávací proces v rámci základní odborné přípravy odbornou praxi pro příslušníky pořádkové, dopravní a železniční policie a současně realizují koncepční, kontrolní, metodickou a výkonnou činnost systému služební přípravy.

Instruktoři služební přípravy

U útvarů s územně vymezenou působností (okresních ředitelství Policie ČR) a útvarů s celorepublikovou působností realizují další odbornou přípravu policistů v místě výkonu jejich služby v souladu s aktuálními potřebami výkonu služby.

Subjekty určené policejním prezidiem

Střediska specializovaného výcviku zabezpečují u útvarů s celostátní působností odbornou přípravu v úzce specializovaných činnostech spadajících do věcné působnosti organizačních článků Policejního prezidia České republiky - pyrotechnického odboru, odboru hipologie a kynologie, oddělení speciálních potápěčských činností.

Mimoresortní subjekty

Vysoké školy zajišťují kvalifikační požadavky pro pracovníky specializovaných činností, kvalifikace letecké služby, pyrotechniky

K dalšímu institucionálnímu vzdělávání lze zařadit mezinárodní spolupráci zaměřenou na systémová řešení v oblasti celoživotního vzdělávání policistů a na rizika vyplývající z problematiky mezinárodního zločinu a bezpečnostní politiky spojené se vstupem ČR do Evropské unie a schengenského prostoru. Zahraniční aktivity probíhají formou seminářů, školení, konzultací, studijních pobytů, speciálních výcviků apod. jsou realizovány na více úrovních – OVSPŠ MV, Policejní prezidium ČR, VPŠ a SPŠ MV, Policejní akademie ČR

Multilaterální spolupráce

Spolupráce zajišťovaná organizacemi CEPOL (European Police College) a MEPA (Mittleuropäische polizeiakademie).

CEPOL je orgánem EU²⁷. Na základě dohod mezi orgány EU, jeho členy je 27 členských států EU, 3 státy se zvláštním určením (Norsko, Švýcarsko, Island), zástupci Evropolu, Rady a Komise. Cílem aktivit je zajišťovat společný jednotný postup v prostředí evropského policejního vzdělávání a podpora přeshraniční spolupráce v boji

²⁷ rozhodnutí rady ministrů 2005/681/JHA

proti organizované kriminalitě formou seminářů a konferencí. Vrcholným orgánem CEPOL je Governing Board jehož členkou je ředitelka OVSPŠ MV ČR.

MEPA je koncipována jako mezinárodní vzdělávací cyklus pro policisty. Členy jsou Česká republika, Německo, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Chorvatsko a Rakousko. K aktivitám MEPA patří tříměsíční kurs věnovaný organizované kriminalitě, čtyřtýdenní Speciální kurz pro integrovanou hraniční bezpečnost, odborné semináře, jazykové kurzy a odborné stáže u zahraničních útvarů policie.

Bilaterální spolupráce na základě dvoustraně uzavřených dohod

Jedná se o spolupráci na mezinárodní úrovni na základě dvoustranných dohod uzavřených mezi orgány jednotlivých států, popř. bezpečnostních složek. Probíhá formou studijních pobytů, seminářů, výměnných stáží, misí apod.

Nestátní organizace podílející se na vzdělávání policistů

Mezi nestátní organizace podílející se na vzdělávání policistů patří soukromé vysoké školy, zajišťující kvalifikační, soukromé subjekty zajišťující mediální trénink TOP managementu, kvalifikační přípravu pracovníků Preventivních informačních skupin, neziskové organizace – Bílý kruh bezpečí / vzdělávání v oblasti domácího násilí), specialisté soukromých firem /např. v oblasti informačních technologií/ a mnoho dalších.

3.5 Dílčí závěr

Aby Policie České republiky jako subjekt státu plnit svoji funkci ve společnosti, musí řádně zabezpečit mimo jiné i odborné vzdělávání jednotlivých policistů. Policisté pak disponují nejen právy, ale mají i povinnosti se řádně připravovat na výkon služby. Jednotlivé složky Ministerstva vnitra a policejního prezidia zabývající se organizací vzdělávání policistů, musí vycházet z požadavků, které jsou kladeny na jednotlivé

policisty a současně přihlížet k požadavkům výkonu služby a bezpečnostní situaci ve společnosti. Vzdělávání se k policistovi jako konzumentovi dostává prostřednictvím vzdělávacích institucí. Ty poskytují policistovi ucelený soubor znalostí a vědomostí a je jen na policistovi, jeho odpovědnosti a jeho přístupu, kolik si ze vzdělávacího procesu odnese.

4 Průzkum

4.1 Projekt průzkumu

4.1.1 Cíl průzkumu

Cílem průzkumné části diplomové práce je odpověď na mnou stanovené základní hypotézy problematiky specifík ve vzdělávání policistů a jejich využití v praktické činnosti. Zjištění stávajícího stavu ve vzdělávání policistů a postoj vybraného vzorku dotazovaných policistů k danému problému povede k případným návrhům, jak danou situaci zlepšit a ke zjištění skutečnosti, zda je spokojenost policistů zařazených u jednotlivých služeb Policie České republiky s poskytovaným vzděláním z pohledu odbornosti a vhodnosti pro výkon služby u všech služeb stejná.

4.1.2 Metoda průzkumu

Za základní metodu zjištění současné situace ve vzdělávání policistů byla při zpracování k mé diplomové práci použita obsahová analýza odborných materiálů a informací získaných prostřednictvím anonymních dotazníků, v nichž všechny otázky jsou povinné, a je možné si vybrat vždy pouze jednu variantu odpovědi, která je respondentovi nejbližší. Otázky jsou formulovány jednoduše, srozumitelně a stručně. Dotazníky pro skupinu policistů obsahují 20 otázek. Otázky jsou zaměřeny na celou problematiku vzdělávání policistů s cílem poskytnout ucelený obraz postoje respondentů k profesnímu vzdělávání. Dotazníky jsou vyhodnoceny po jednotlivých otázkách tabulkově v procentuálním zastoupení jednotlivých odpovědí a slovně, ve vybraných případech i graficky. Následně jsou zjištěné skutečnosti shrnuty k potvrzení či vyvrácení jednotlivých hypotéz.

4.1.3 Průzkumný vzorek

Průzkum byl proveden mezi lidmi, kterých se tato problematika bezprostředně týká, mezi policisty, kteří se vzdělávacími programy setkávají ve své profesi jako jejich uživatelé. Abych mohl porovnat jejich postoje a názory, rozdělil jsem je do skupin dle zařazení u jednotlivých služeb Policie České republiky a podle odsloužených let, do 3 let, do 5 let, do 10 let, do 15 let a nad 15 let. Uvedené skupiny jsem rozdělil na dvě části, a sice 1. část tvořili policisté sloužící do 3,5 a 10 let, 2. část tvořili policisté sloužící do 15 a nad 15 let. Zanalyzované výsledky jsem poté vzájemně porovnal mezi oběma skupinami a následně porovnal s výsledky celého vzorku. K rozdělení zkoumaných respondentů na dvě části a jejich vzájemnému porovnání mne vedl následující předpoklad:

- 1) policisté sloužící do 10 let již prošli novým modelem vzdělávání policistů, včetně základní odborné přípravy,
- 2) policisté sloužící nad 10 let prošli vzdělávacím proces ještě před zavedením nového modelu a mohou porovnávat stávající a minulý model vzdělávání,
- 3) celkový pohled pomůže potvrdit správnost závěrů, ke kterým jsem došel při porovnání informací získaných od obou skupin.

Postavil jsem tedy do kontextu názory dvou skupin policistů dle jejich zařazení a délky služby. Samotný výběr jednotlivých skupin jsem provedl za spolupráce pracovníků odboru školství a vzdělávání Ministerstva vnitra. Záměrně jsem při výběru respondentů pro průzkum vynechal odborné vzdělávací instituce a pracovníky podílející se na tvorbě vzdělávacích programů, aby došlo k co nejmenšímu zkreslení získaných informací.

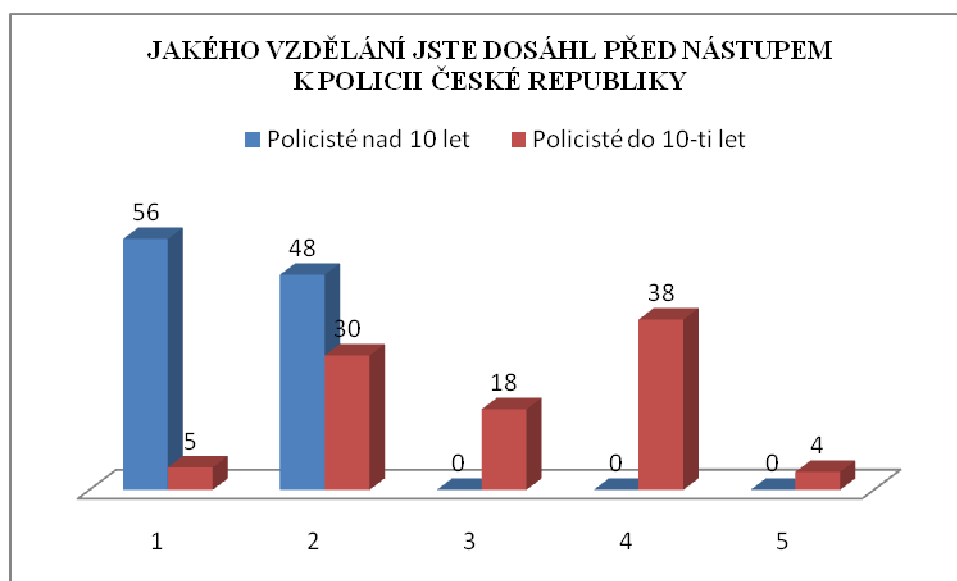
4.1.4 Hypotézy

- H 1 Současný vzdělávací systém Policie České republiky vyhovuje požadavkům výkonu služby.
- H 2 Příslušníci policie mají dostatečný přístup k odbornému vzdělání z hlediska požadované profesionality výkonu služby.

4.2 Analýza výsledků průzkumu u policistů ve služebním poměru nad 10 let a do 10 let

1. JAKÉHO VZDĚLÁNÍ JSTE DOSÁHL PŘED NÁSTUPEM K POLICII ČESKÉ REPUBLIKY.

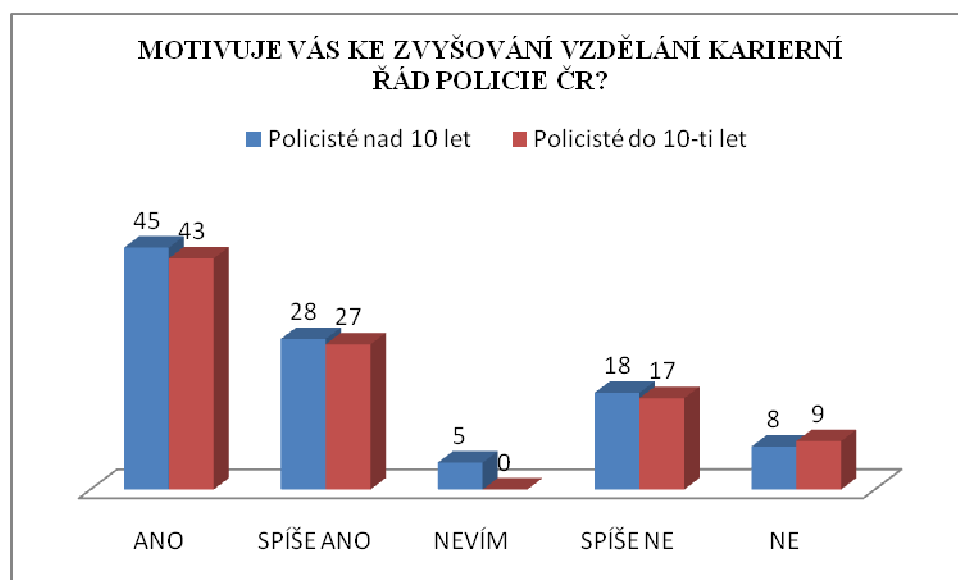
JAKÉHO VZDĚLÁNÍ JSTE DOSÁHL PŘED NÁSTUPEM K POLICII ČESKÉ REPUBLIKY				
Vyučen s maturitou	Středoškolské - maturita	Vysokoškolské - bakalářské	Vysokoškolské - magisterské	Vysokoškolské - doktorandské
Policisté nad 10 let				
52%	42%	0%	0%	6%
Policisté do 10-ti let				
12.5 %	39.6%	18.8%	25%	4.1%

Počet uchazečů nastupujících k polici s vysokoškolským vzděláním je mnohonásobně větší ve skupině do 10-ti let. Je to dáno i absencí bakalářského a magisterského studia v době nástupu policistů s délkou služby více jak 15 let. U policie v té době postačovalo středoškolské vzdělání. U dotazovaných respondentů s délkou služby do 10-ti let je 47.9% s vysokoškolským vzděláním.

2. MOTIVUJE VÁS KE ZVYŠOVÁNÍ VZDĚLÁNÍ KARIERNÍ SYSTÉM U POLICIE ČR?

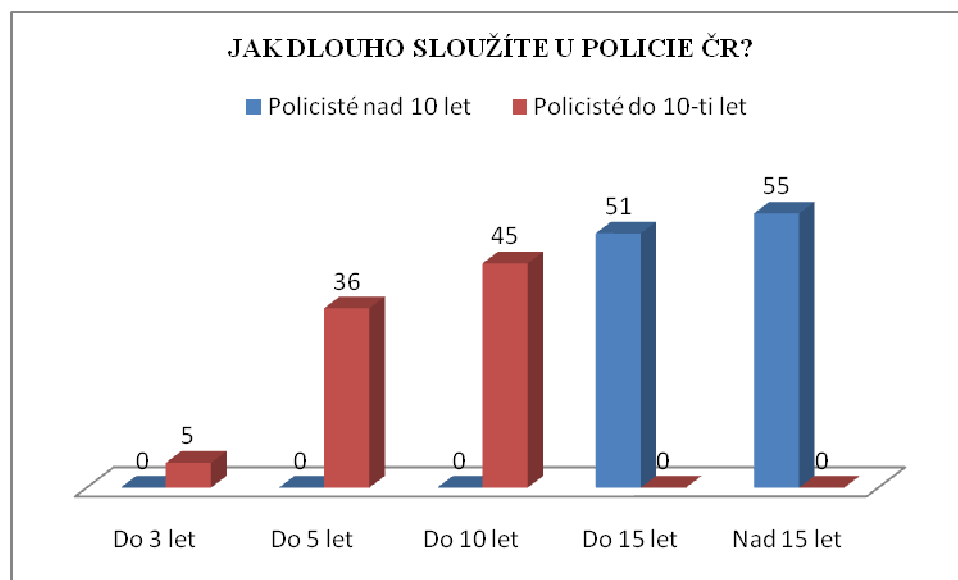
MOTIVUJE VÁS KE ZVYŠOVÁNÍ VZDĚLÁNÍ KARIERNÍ ŘÁD POLICIE ČR?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Policisté nad 10 let				
43%	27%	5%	17%	8%
Policisté do 10-ti let				
45%	28%	0%	18%	9%

Téměř ¼ dotázaných v obou skupinách policistů je motivována nastaveným kariérním řádem, to znamená, že si uvědomuje význam vzdělání.

3. JAK DLOUHO SLOUŽÍTE U POLICIE ČR?

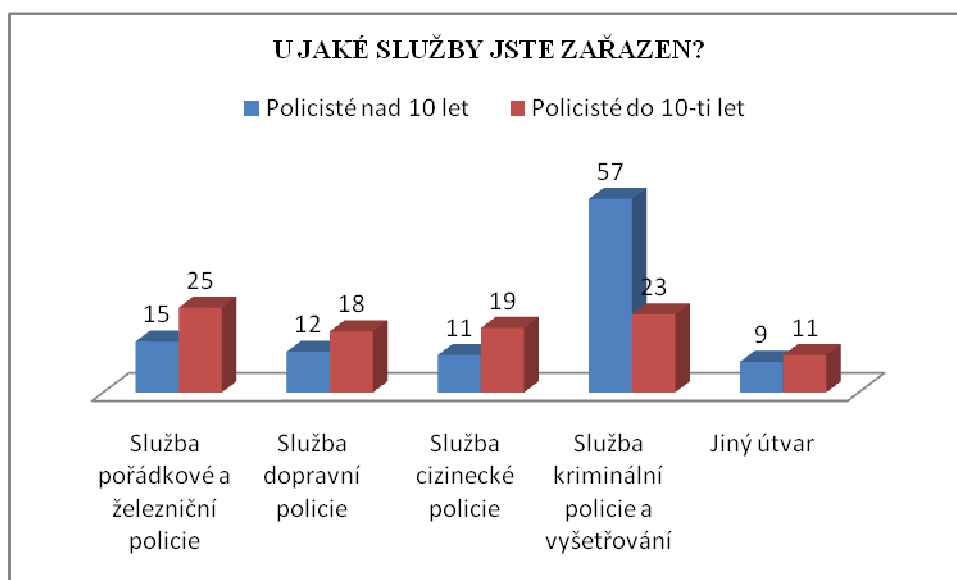
JAK DLOUHO SLOUŽÍTE U POLICIE ČR?				
Do 3 let	Do 5 let	Do 10 let	Do 15 let	Nad 15 let
Policisté nad 10 let				
0%	0%	0%	48%	52%
Policisté do 10-ti let				
6%	42%	52%	0%	0%

Z dotazovaných ve skupině do 10 - ti let bylo 6% ve zkušební době, tj. před vykonáním služební zkoušky, 42% bylo krátce po vykonání zkoušky, 52% dotazovaných nebylo nuceno absolvovat služební zkoušku. V druhé skupině bylo 48% policistů sloužících od 10 do 15 let a 52% nad 15 let.

4. U JAKÉ SLUŽBY JSTE ZAŘAZEN?

U JAKÉ SLUŽBY JSTE ZAŘAZEN?		
Služba pořádkové a železniční policie	Služba dopravní policie	Služba cizinecké policie
Policisté nad 10 let		
14%	11%	11%
Policisté do 10-ti let		
23%	18%	23%
Služba kriminální policie a vyšetřování	Jiný útvar	
Policisté nad 10 let		
55%	9%	
Policisté do 10-ti let		
23%	11%	

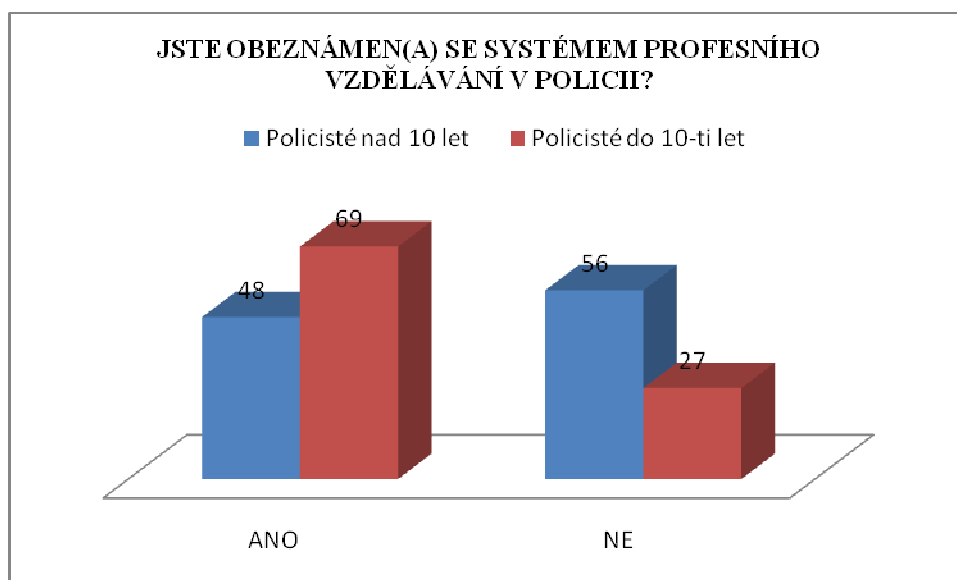

Z procentuálního zastoupení dotazovaných respondentů skupiny do 10 - ti let na jednotlivých útvarech je vidět, že příliv mladých policistů, je vcelku rovnoměrně zastoupen na všech dotazovaných službách. Uvedených 23% u služby kriminální policie a vyšetřování /SKPV/ dokazuje, že funguje kariérní postup. V praxi totiž není možné na SKPV nastoupit ihned po nástupu k policii.

U skupiny nad 10 let je zřejmý přesun u délesloužících policistů ke specializovaným útvarům služby kriminální policie a vyšetřování.

5. JSTE OBEZNÁMEN (A) SE SYSTÉMEM PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V POLICII?

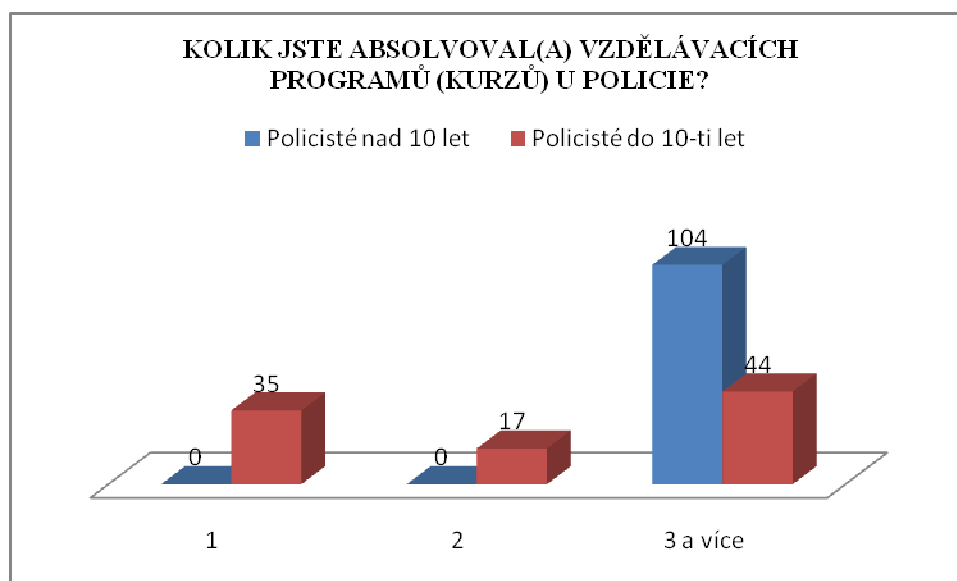
JSTE OBEZNÁMEN (A) SE SYSTÉMEM PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V POLICII?	
ANO	NE
Policisté nad 10 let	
46%	54%
Policisté do 10-ti let	
80%	20%

Nový systém policejního vzdělávání podporuje informovanost policistů, což je zřejmé u policistů do 10 - ti let služby, kteří již většinou prošli novým systémem vzdělávání.

6. KOLIK JSTE ABSOLVOVAL (A) VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ (KURZŮ) U POLICIE?

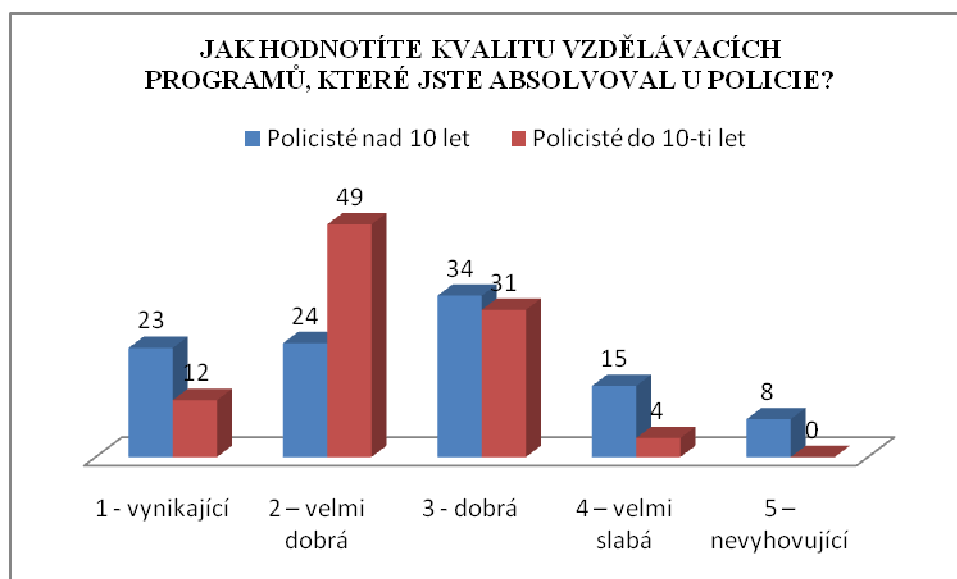
KOLIK JSTE ABSOLVOVAL (A) VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ (KURZŮ) U POLICIE?		
1	2	3 a více
Policisté nad 10 let		
0%	0%	104%
Policisté do 10-ti let		
25%	29%	46%

Téměř polovina dotazovaných respondentů absolvovala více jak 3 vzdělávací kurzy. Při porovnání s procentuálním zastoupením policistů sloužících od 5 do 10 let /52%/ je vidět stoupající tendenci vzdělávání v závislosti na délce odsloužených let.

7. JAK HODNOTÍTE KVALITU VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ, KTERÉ JSTE ABSOLVOVAL U POLICIE?

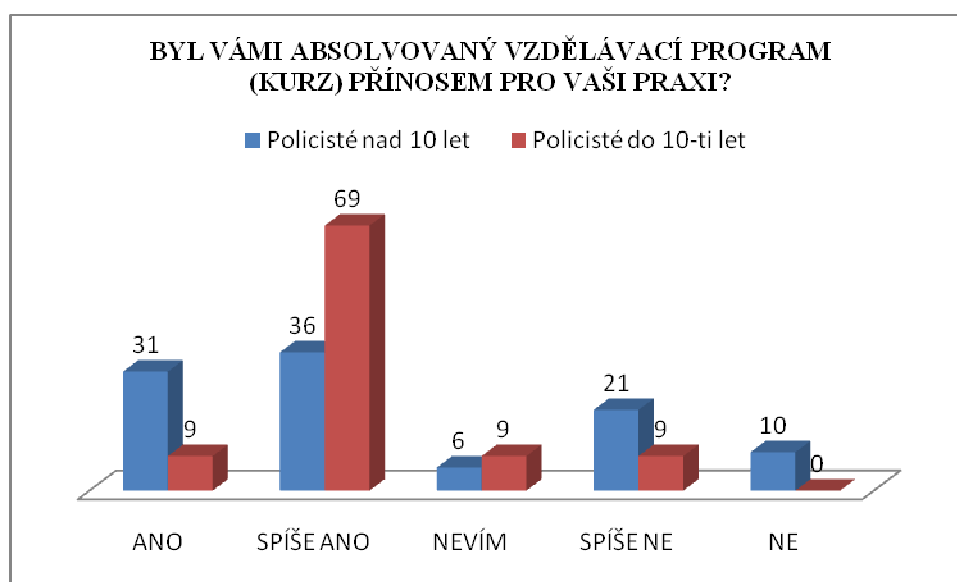
JAK HODNOTÍTE KVALITU VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ, KTERÉ JSTE ABSOLVOVAL U POLICIE?				
1 - vynikající	2 – velmi dobrá	3 - dobrá	4 – velmi slabá	5 –nevyhovující
Policisté nad 10 let				
22%	23%	33%	14%	8%
Policisté do 10-ti let				
13%	51%	32%	4%	0%

Kvalita vzdělávání je velmi dobrá což dokazuje i velká většina spokojených respondentů u obou skupin.

8. **BYLY VÁMI ABSOLVOVANÉ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY (KURZY) PŘÍNOSEM PRO VAŠI PRAXI?**

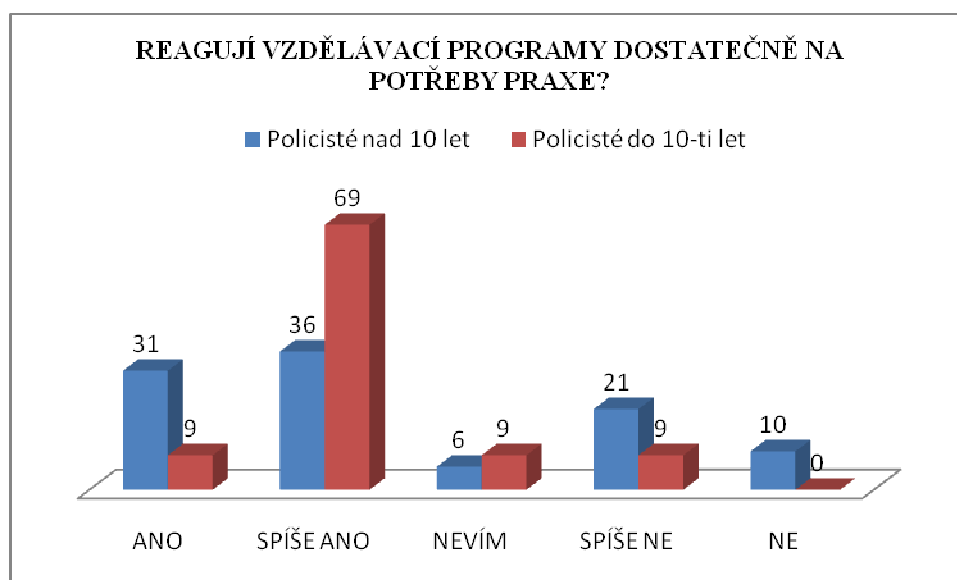
BYLY VÁMI ABSOLVOVANÉ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY (KURZY) PŘÍNOSEM PRO VAŠI PRAXI?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Policisté nad 10 let				
30%	34%	6%	20%	10%
Policisté do 10-ti let				
9%	73%	9%	9%	0%

Vzdělávací programy naplňují požadavky výkonu služby. Se vzrůstajícími zkušenostmi, je třeba ve vzdělávání klást větší důraz na odbornost vzdělávacích kurzů.

9. REAGUJÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY DOSTATEČNĚ NA POTŘEBY PRAXE?

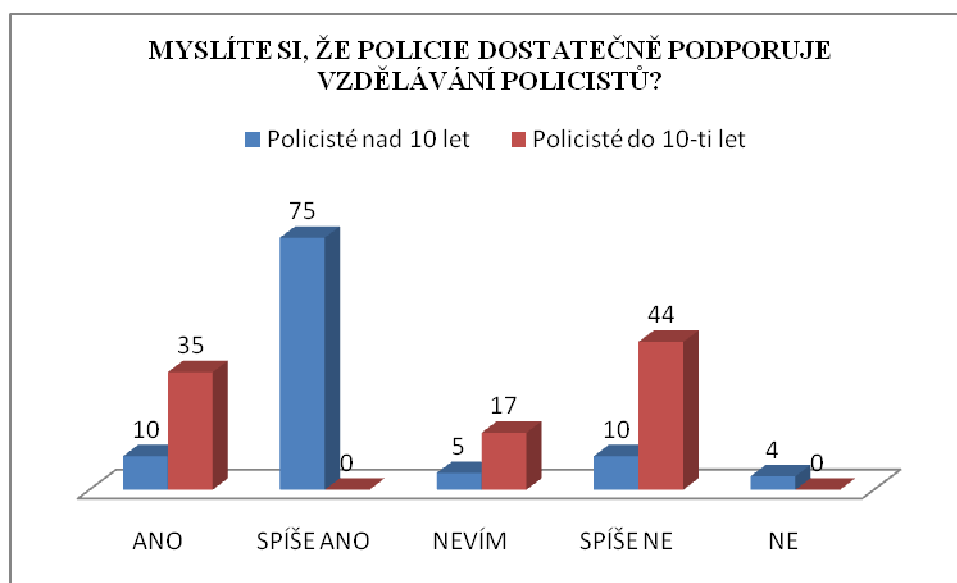
REAGUJÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY DOSTATEČNĚ NA POTŘEBY PRAXE?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Policisté nad 10 let				
10%	56%	6%	28%	0%
Policisté do 10 - ti let				
18%	39%	25%	18%	0%

Vzdělávací programy reagují na potřeby praxe, a to jak základními odbornými vzdělávacími programy, tak programy dalšího vzdělávání, které jsou určeny především pro prohlubování znalostí a dovedností délesloužících policistů.

10. MYSLÍTE SI, ŽE POLICIE DOSTATEČNĚ PODPORUJE VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ?

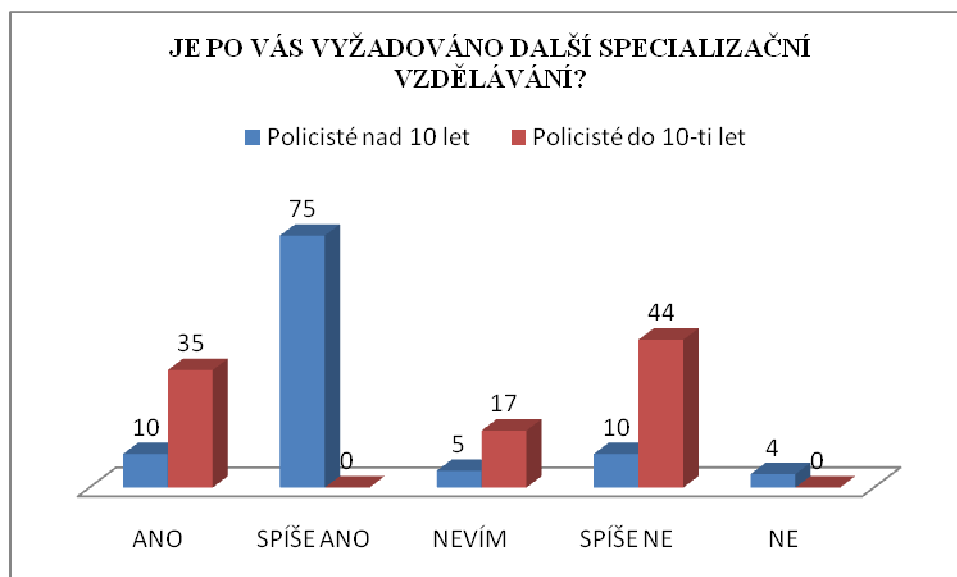
MYSLÍTE SI, ŽE POLICIE DOSTATEČNĚ PODPORUJE VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Policisté nad 10 let				
9%	72%	5%	10%	4%
Policisté do 10-ti let				
36%	0%	18%	46%	0%

Police má zaveden dobrý program na podporu vzdělávání policistů. Zejména dalšího odborného vzdělávání.

11. JE PO VÁS VYŽADOVÁNO DALŠÍ SPECIALIZAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

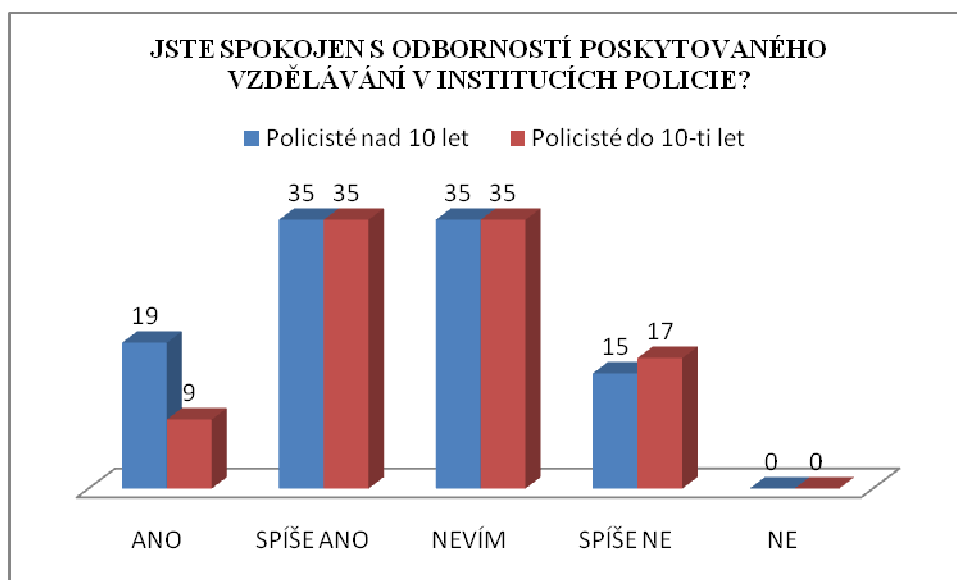
JE PO VÁS VYŽADOVÁNO DALŠÍ SPECIALIZAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?	
ANO	NE
Policisté nad 10 let	
62%	40%
Policisté do 10-ti let	
36%	64%

U policistů nad 10 let služby se 62% vyjádřilo kladně, 40% záporně, u policistů do 10 - ti let služby převládá záporný postoj, 36% se vyjádřilo kladně a 64% záporně. To odpovídá požadavkům služby, kdy u nově nastoupivších policistů není kladen tak velký důraz na specializační vzdělávání, ale na upevňování znalostí a dovedností v praxi.

12. JSTE SPOKOJEN S ODBORNOSTÍ POSKYTOVANÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V INSTITUCÍCH POLICIE?

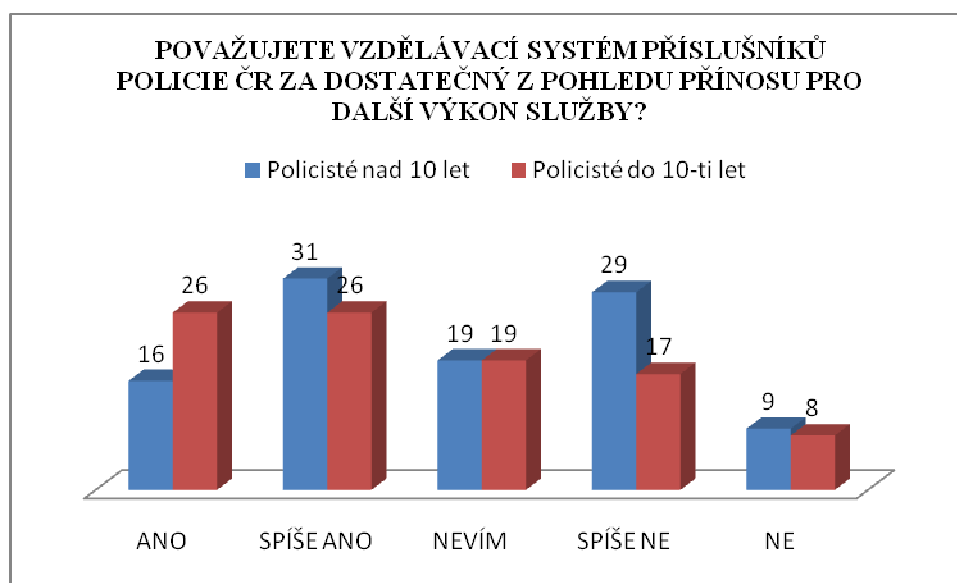
JSTE SPOKOJEN S ODBORNOSTÍ POSKYTOVANÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V INSTITUCÍCH POLICIE?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Policisté nad 10 let				
18%	34%	34%	14%	0%
Policisté do 10-ti let				
9%	37%	36%	18%	0%

Odbornost vzdělávání je dle názoru větší části respondentů obou skupin na velmi dobré úrovni. Část respondentů se ale nebyla schopna rozhodnout. Pouze mělá část vyslovila naspokojenost, 14% u policistů nad 10 let, 18% u policistů do 10-ti let služby.

13. POVAŽUJETE VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR ZA DOSTATEČNÝ Z POHLEDU PŘÍNOSU PRO DALŠÍ VÝKON SLUŽBY?

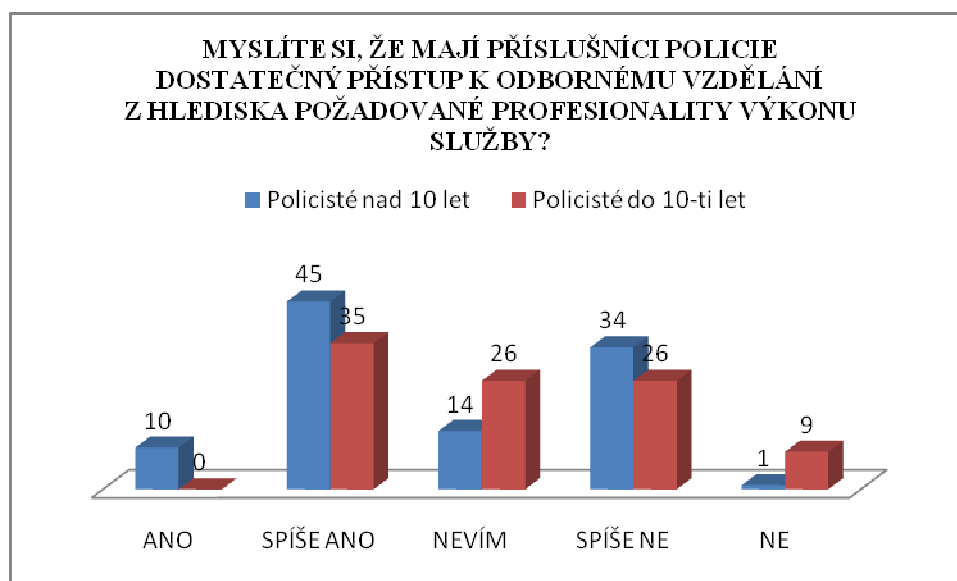
POVAŽUJETE VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR ZA DOSTATEČNÝ Z POHLEDU PŘÍNOSU PRO DALŠÍ VÝKON SLUŽBY?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Policisté nad 10 let				
15%	30%	18%	28%	9%
Policisté do 10-ti let				
27%	27%	20%	18%	8%

Vzdělávací systém dostačuje z hlediska potřeb výkonu služby, větší pozornost ale je třeba věnovat požadavkům dalšího odborného vzdělávání. U policistů nad 10 let se celkem 38% vyjádřilo negativně, u policistů do 10-let se negativně vyjádřilo celkem 25% policistů.

14. MYSLÍTE SI, ŽE MAJÍ PŘÍSLUŠNÍCI POLICIE DOSTATEČNÝ PŘÍSTUP K ODBORNÉMU VZDĚLÁNÍ Z HLEDISKA POŽADOVANÉ PROFESIONALITY VÝKONU SLUŽBY?

MYSLÍTE SI, ŽE MAJÍ PŘÍSLUŠNÍCI POLICIE DOSTATEČNÝ PŘÍSTUP K ODBORNÉMU VZDĚLÁNÍ Z HLEDISKA POŽADOVANÉ PROFESIONALITY VÝKONU SLUŽBY?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Policisté nad 10 let				
10%	43%	13%	33%	1%
Policisté do 10 - ti let				
21%	35%	27%	17%	0%

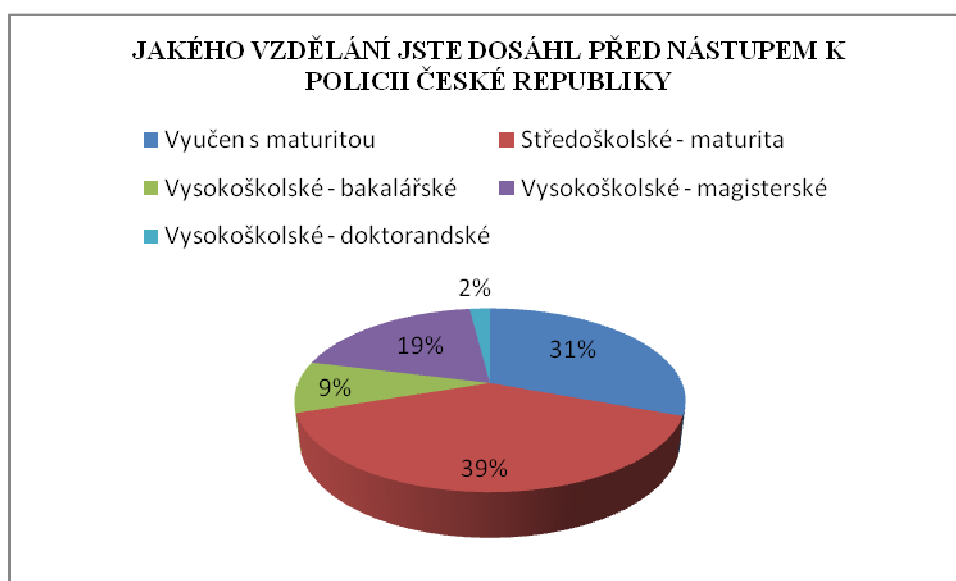

Je třeba zlepšit přístup pro policisty z pohledu dalšího odborného vzdělávání. U první skupiny je většinová spokojenost dána zřejmě povinným nástupním vzdělávacím programem. Jinak ale již situaci hodnotí délesloužící policisté. U této skupiny je větší počet nespokojených respondentů.

4.3 Analýza průzkumu u policistů ve služebním poměru výsledků nezávislých na délce služby

1 JAKÉHO VZDĚLÁNÍ JSTE DOSÁHL PŘED NÁSTUPEM K POLICII ČESKÉ REPUBLIKY

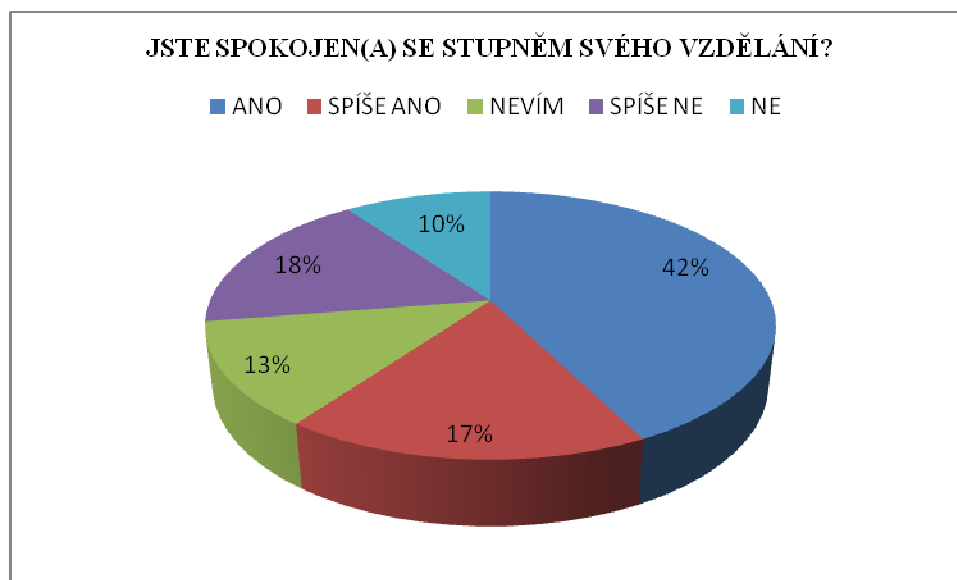
JAKÉHO VZDĚLÁNÍ JSTE DOSÁHL PŘED NÁSTUPEM K POLICII ČESKÉ REPUBLIKY				
Vyučen s maturitou	Středoškolské - maturita	Vysokoškolské - bakalářské	Vysokoškolské - magisterské	Vysokoškolské - doktorandské
61	78	18	38	4
31%	39%	9%	19%	2%

Z dotazovaného počtu 200 respondentů mělo v době nástupu k Policii 70% středoškolské vzdělání, 9% bakalářské, 19% magisterské a 2% doktorandské vzdělání

2. JSTE SPOKOJEN (A) SE STUPNĚM SVÉHO VZDĚLÁNÍ?

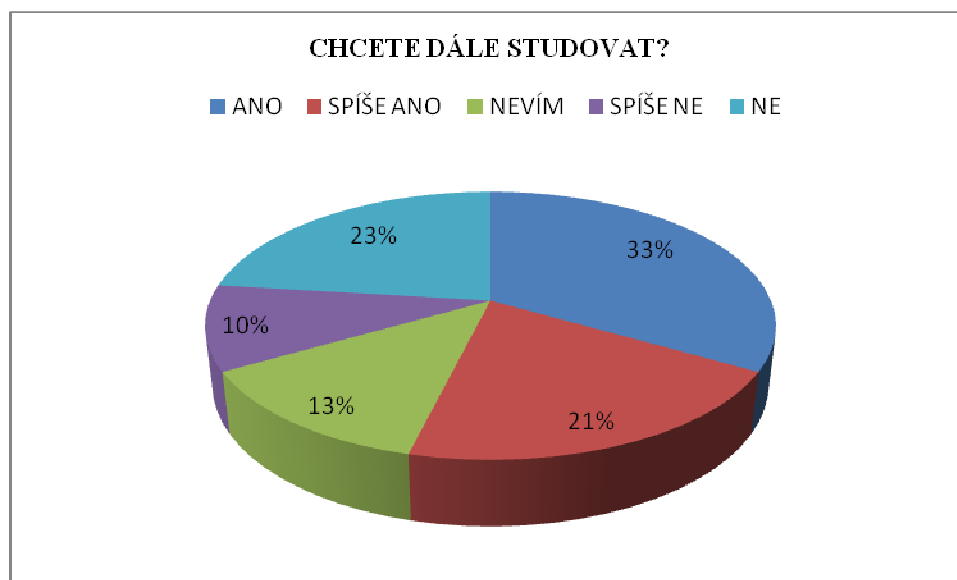
JSTE SPOKOJEN (A) SE STUPNĚM SVÉHO VZDĚLÁNÍ?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
85	35	25	35	20
42%	17%	13%	18%	10%

Z dotazovaných policistů je 59% spokojených s dosaženým stupněm svého vzdělání, 13% nevědělo a 28% není spokojeno s dosaženým vzděláním. Dá se očekávat, že především těchto 28% bude v následujících letech studovat, aby si zvýšilo vzdělání.

3. CHCETE DÁLE STUDOVAT?

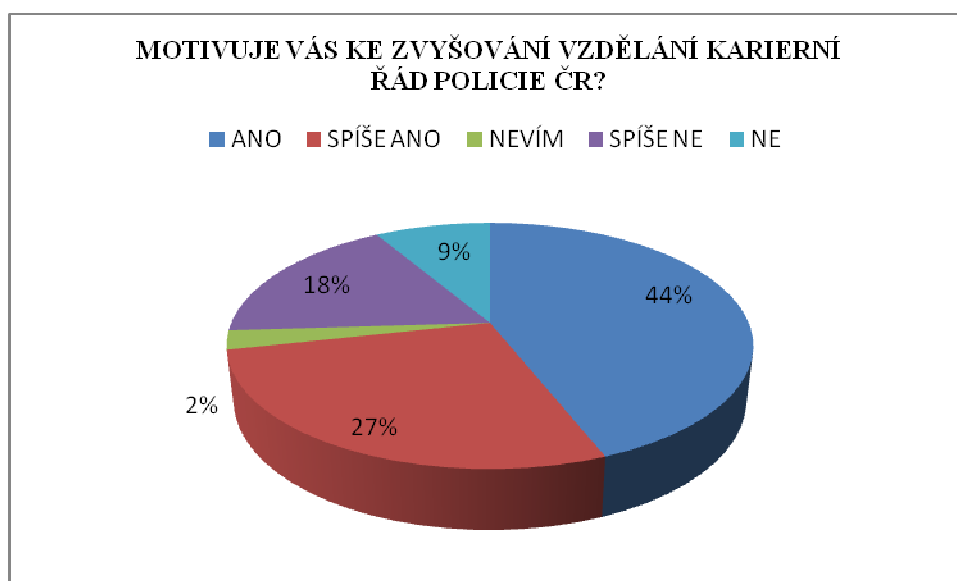
CHCETE DÁLE STUDOVAT?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
65	40	25	20	45
33%	21%	13%	10%	23%

O další studium má zájem 54% respondentů, 13% není rozhodnuto, 33% se staví k dalšímu studiu zamítavě.

4. MOTIVUJE VÁS KE ZVYŠOVÁNÍ VZDĚLÁNÍ KARIERNÍ ŘÁD POLICIE ČR?

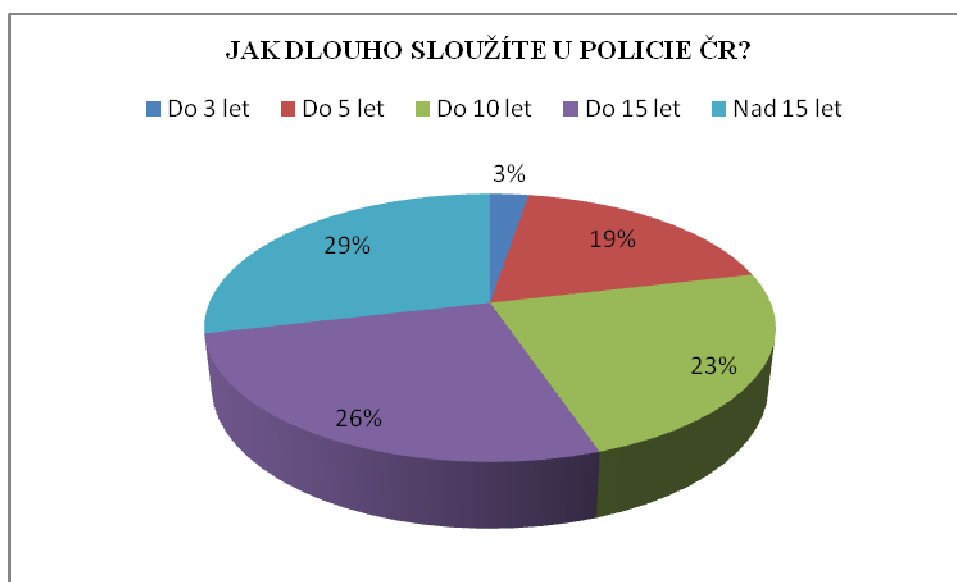
MOTIVUJE VÁS KE ZVYŠOVÁNÍ VZDĚLÁNÍ KARIERNÍ ŘÁD POLICIE ČR?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
88	55	5	35	17
44%	27%	2%	18%	9%

Policisté zřetelně vnímají nastavený karierní řád Policie a s ním spojenou potřebu vzdělání.

5. JAK DLOUHO SLOUŽÍTE U POLICIE ČR?

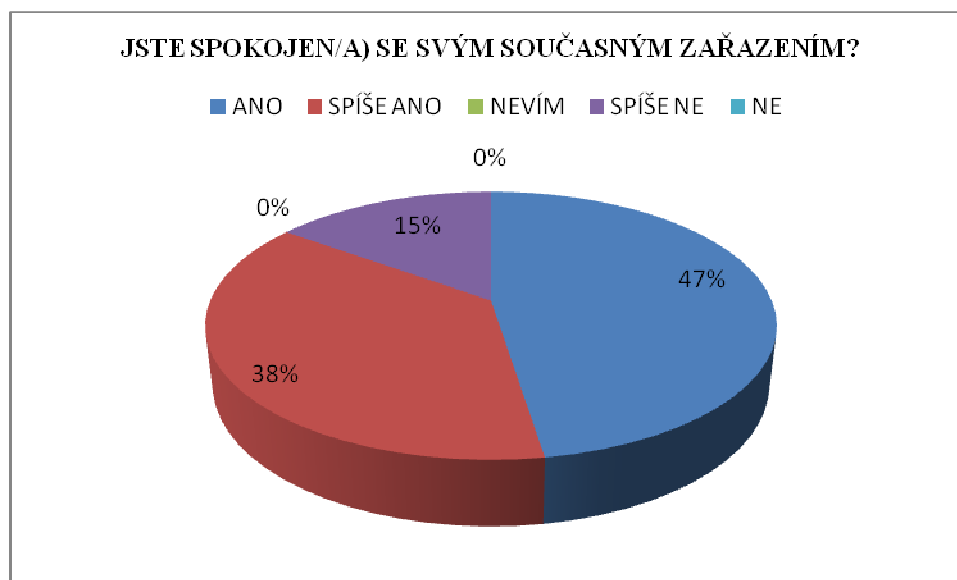
JAK DLOUHO SLOUŽÍTE U POLICIE ČR?				
Do 3 let	Do 5 let	Do 10 let	Do 15 let	Nad 15 let
5	36	45	51	55
3%	19%	23%	26%	29%

Z celkového počtu 200 respondentů je 55% ve služebním poměru déle jak 10 let, 45% je do 10 - ti let služby.

6. JSTE SPOKOJEN/A) SE SVÝM SOUČASNÝM ZAŘAZENÍM?

JSTE SPOKOJEN/A) SE SVÝM SOUČASNÝM ZAŘAZENÍM?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
95	75	0	30	0
47%	38%	0%	15%	0%

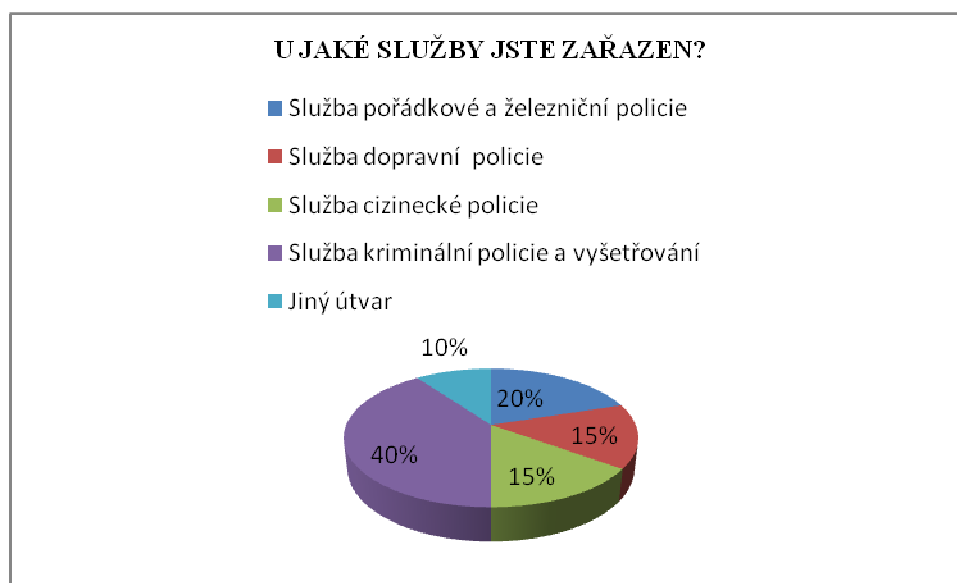

Většina dotazovaných policistů je spokoj se svým současným zařazením u policie. Týká se to 85% dotazovaných.

Většina dotazovaných policistů je spokojena se svým současným zařazením u policie. Týká se to 85% dotazovaných.

7. U JAKÉ SLUŽBY JSTE ZAŘAZEN?

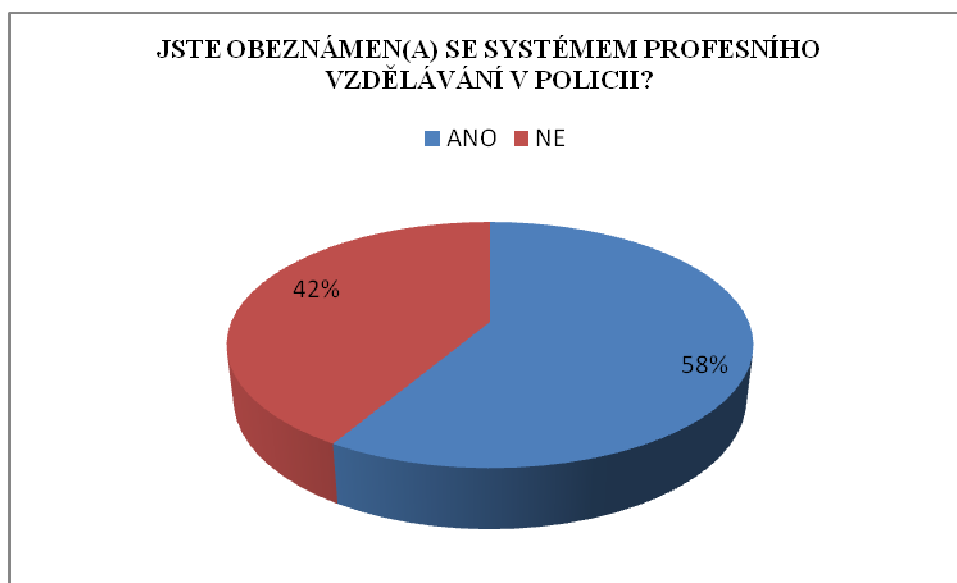
U JAKÉ SLUŽBY JSTE ZAŘAZEN?				
Služba pořádkové a železniční policie	Služba dopravní policie	Služba cizinecké policie	Služba kriminální policie a vyšetřování	Jiný útvar
40	30	30	80	20
20%	15%	15%	40%	10%

Z dotazovaných policistů má nejčetnější zastoupení se 40% služba kriminální policie a vyšetřování, 20% služba pořádkové a železniční policie, 15% služba cizinecké a služba dopravní policie a 10% jsou zastoupeny jiné útvary.

8. JSTE OBEZNÁMEN (A) SE SYSTÉMEM PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V POLICII?

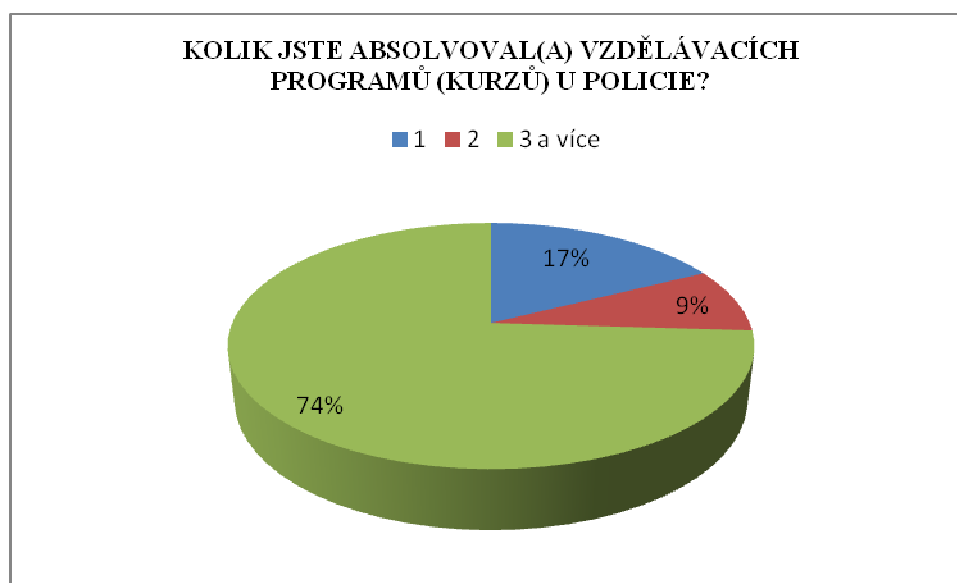
JSTE OBEZNÁMEN(A) SE SYSTÉMEM PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V POLICII?	
ANO	NE
117	83
58%	42%

Z dotazovaných policistů je 58% seznámených se systémem policejního vzdělávání.

9. KOLIK JSTE ABSOLVOVAL (A) VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ (KURZŮ) U POLICIE?

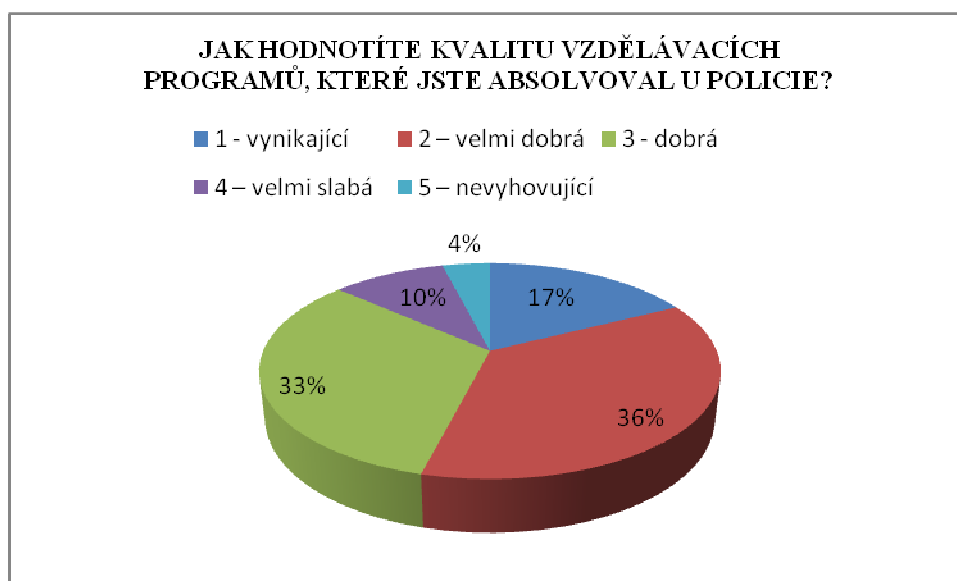
KOLIK JSTE ABSOLVOVAL (A) VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ (KURZŮ) U POLICIE?		
1	2	3 a více
35	17	148
17%	9%	74%

Většina policistů, v případě vybraného vzorku 74%, absolvovala více jak 3 vzdělávací programy, 9% 2 programy a 17 % jeden vzdělávací program.

10. JAK HODNOTÍTE KVALITU VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ, KTERÉ JSTE ABSOLVOVAL U POLICIE?

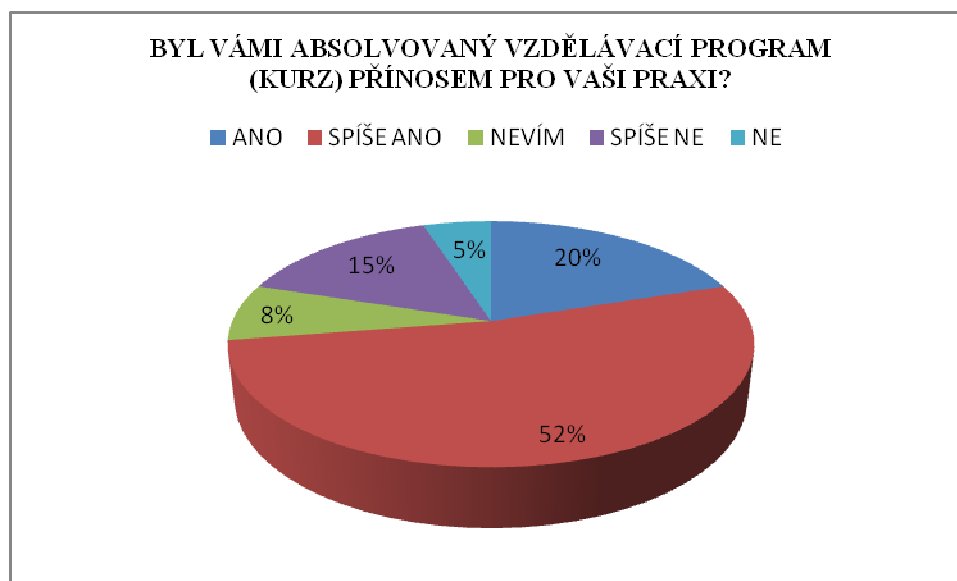
JAK HODNOTÍTE KVALITU VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ, KTERÉ JSTE ABSOLVOVAL U POLICIE?				
1 - vynikající	2 – velmi dobrá	3 - dobrá	4 – velmi slabá	5 – nevyhovující
35	73	65	19	8
17%	36%	33%	10%	4%

Kvalita vzdělávacích programů je hodnocena 51% respondentů kladně, 33% ji vidí jako dobrou, pouze 14% jako velmi slabou a nevyhovující.

11. BYL VÁMI ABSOLVOVANÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM (KURZ) PŘÍNOSEM PRO VAŠI PRAXI?

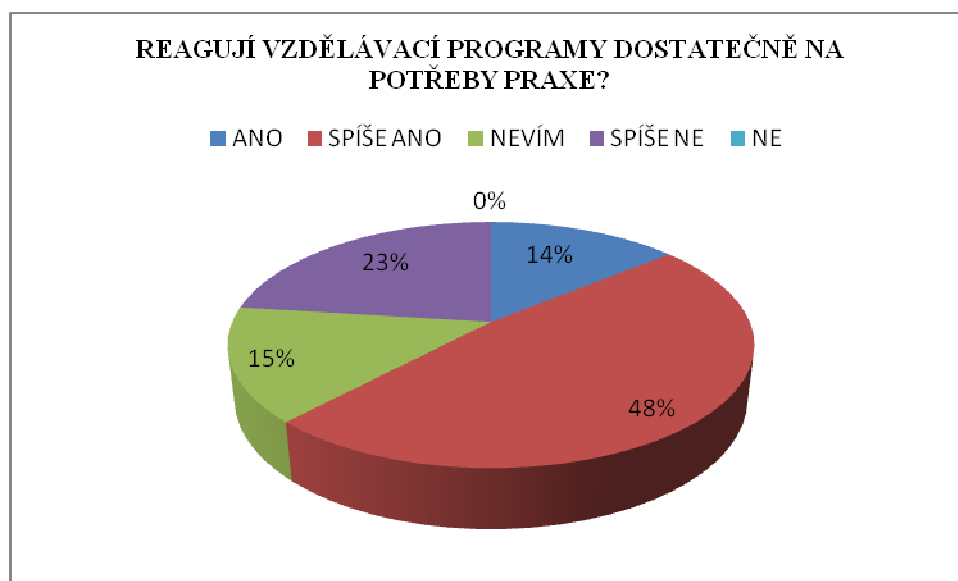
BYL VÁMI ABSOLVOVANÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM (KURZ) PŘÍNOSEM PRO VAŠI PRAXI?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
40	105	15	30	10
20%	52%	8%	15%	5%

Policejní vzdělávací programy naplňují dle 72% respondentů požadavky praxe, 20% se vyjádřilo zamítavě.

12. REAGUJÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY DOSTATEČNĚ NA POTŘEBY PRAXE?

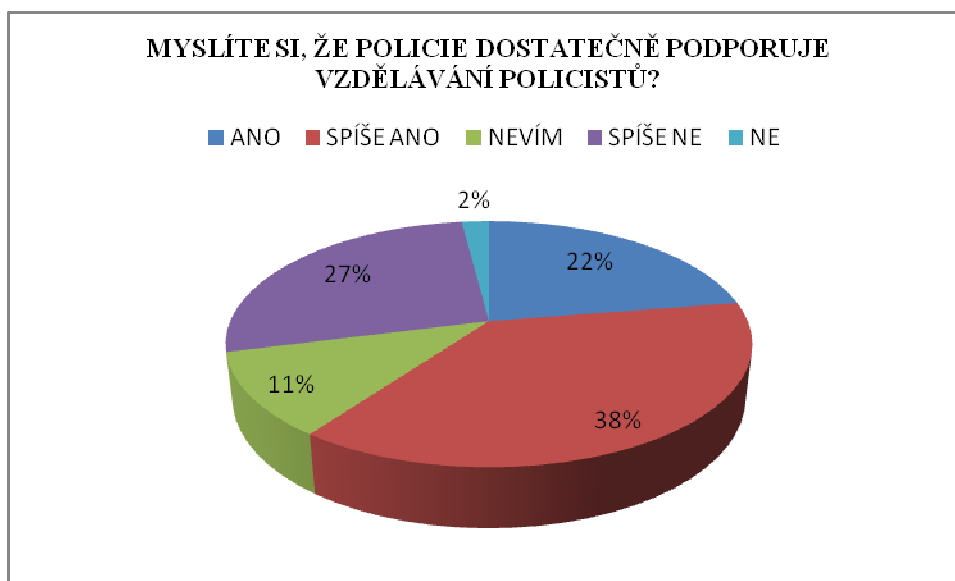
REAGUJÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY DOSTATEČNĚ NA POTŘEBY PRAXE?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
28	96	30	46	0
14%	48%	15%	23%	0%

Podle 62% respondentů reagují vzdělávací programy na potřeby praxe, 15% se nedokázalo rozhodnout, 23% míní, že spíše ne, nikdo se nevyjádřil zcela negativně.

13. MYSLÍTE SI, ŽE POLICIE DOSTATEČNĚ PODPORUJE VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ?

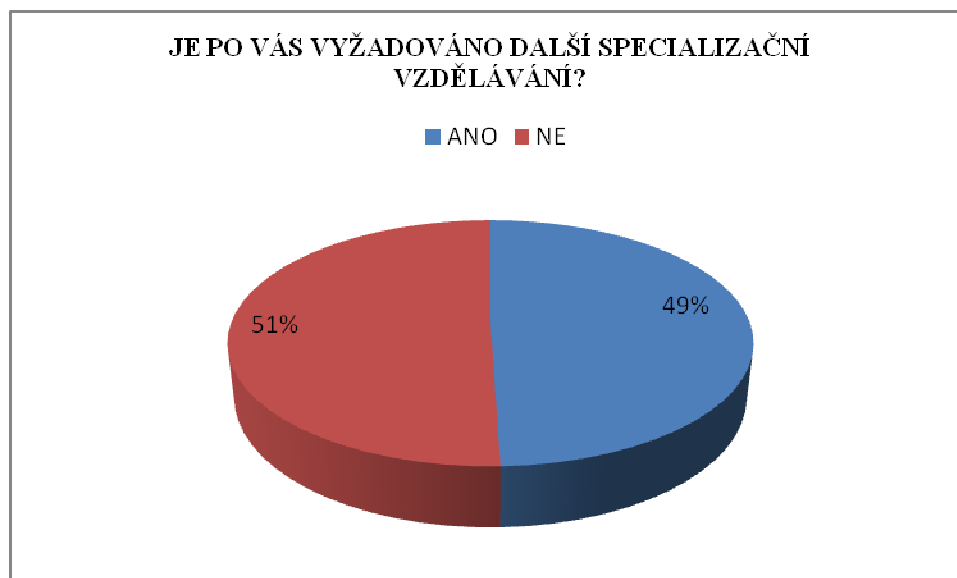
MYSLÍTE SI, ŽE POLICIE DOSTATEČNĚ PODPORUJE VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
45	75	22	54	4
22%	38%	11%	27%	2%

Z dotazovaných je 60% přesvědčeno, že policie podporuje vzdělávání policistů, oproti tomu 29% se domnívá, že policie podporuje vzdělávání málo a podle 2% vůbec neodporuje.

14. JE PO VÁS VYŽADOVÁNO DALŠÍ SPECIALIZAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

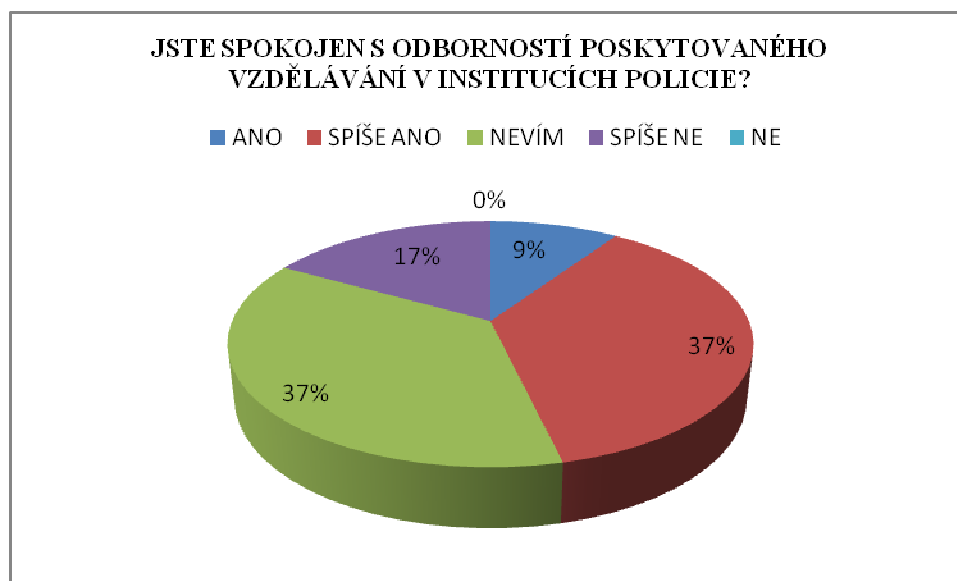
JE PO VÁS VYŽADOVÁNO DALŠÍ SPECIALIZAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?	
ANO	NE
49	51
49%	51%

Z 200 policistů se 51% domnívá, že nejsou nuceni k dalšímu specializačnímu vzdělávání, 49% se vyjádřilo kladně.

15. JSTE SPOKOJEN S ODBORNOSTÍ POSKYTOVANÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V INSTITUCÍCH POLICIE?

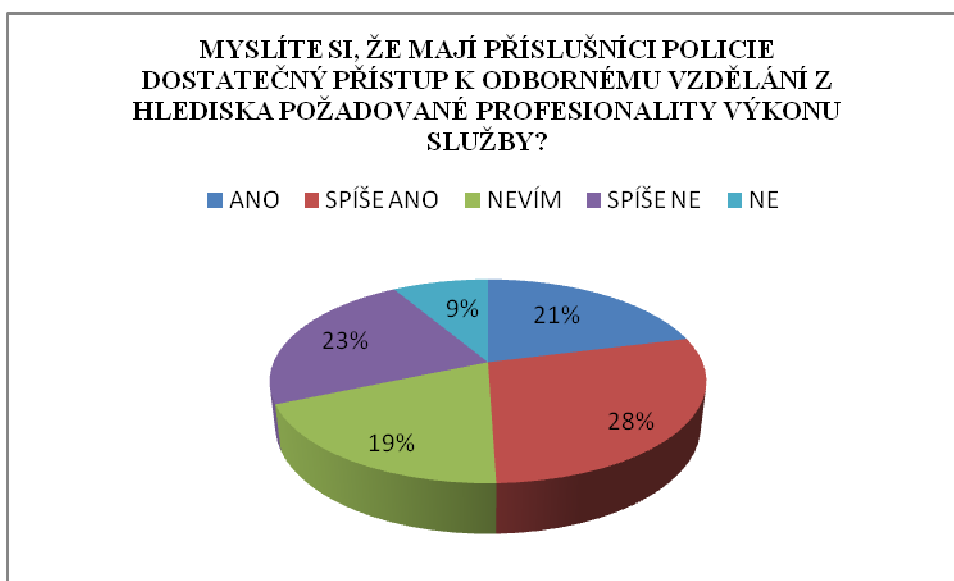
JSTE SPOKOJEN S ODBORNOSTÍ POSKYTOVANÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V INSTITUCÍCH POLICIE?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
18	70	70	32	0
9%	37%	37%	17%	0%

S odborností poskytovaného vzdělávání je u policie spokojeno 46% policistů, 37% se jich nedokázalo rozhodnout, 17/ je nespokojených.

15. POVAŽUJETE VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR ZA DOSTATEČNÝ Z POHLEDU PŘÍNOSU PRO DALŠÍ VÝKON SLUŽBY?

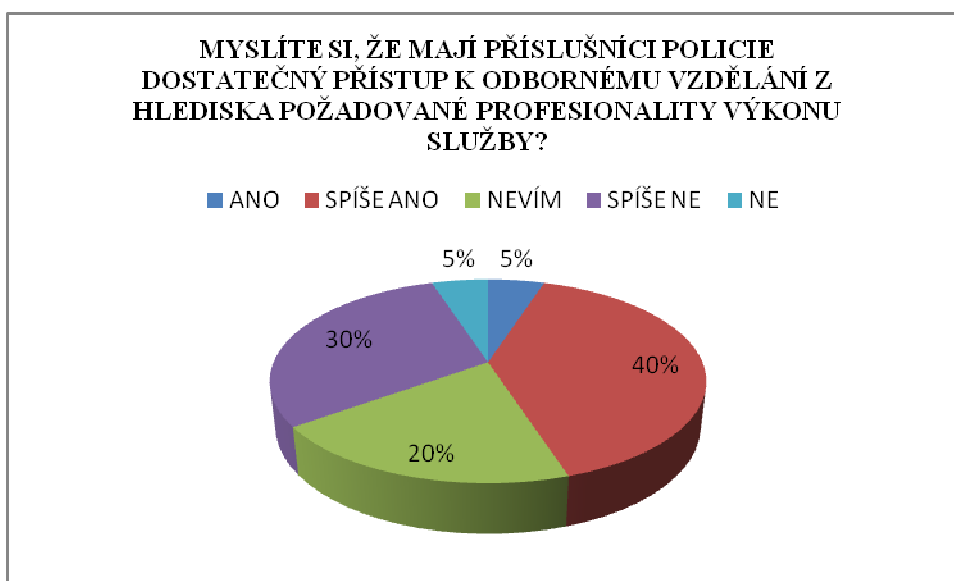
POVAŽUJETE VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR ZA DOSTATEČNÝ Z POHLEDU PŘÍNOSU PRO DALŠÍ VÝKON SLUŽBY?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
42	57	38	46	17
21%	28%	19%	23%	9%

Svoji spokojenost s přínosem vzdělávání pro výkon služby vyjádřilo kladně 49% respondentů, 19% se nevědělo, 32% je nespokojených.

17. MYSLÍTE SI, ŽE MAJÍ PŘÍSLUŠNÍCI POLICIE DOSTATEČNÝ PŘÍSTUP K ODBORNÉMU VZDĚLÁNÍ Z HLEDISKA POŽADOVANÉ PROFESIONALITY VÝKONU SLUŽBY?

MYSLÍTE SI, ŽE MAJÍ PŘÍSLUŠNÍCI POLICIE DOSTATEČNÝ PŘÍSTUP K ODBORNÉMU VZDĚLÁNÍ Z HLEDISKA POŽADOVANÉ PROFESIONALITY VÝKONU SLUŽBY?				
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
10	80	40	60	10
5%	40%	20%	30%	5%

Za dostatečný považuje přístup ke vzdělání 45% dotázaných respondentů, 20% není rozhodnuto, 35% je nespokojených.

4.4 Dílčí závěr

Hlavním cílem mého průzkumu bylo potvrdit či vyvrátit mnou stanovené hypotézy z oblasti vzdělávání policistů a využití vzdělávání v praxi. Analýzou získaných informací jsem dospěl k těmto závěrům:

H 1 - Současný vzdělávací systém Policie ČR vyhovuje požadavkům výkonu služby.

- policisté skupina nad 10 let služby 68% x 32%
- policisté skupina do 10 let služby 66% x 34%
- celková skupina 200 respondentů 67% x 33%

Po analýze docházím k závěru, že kvalita odborného policejního vzdělávání, je vyhovující, odpovídá požadavkům výkonu služby. Vzdělávací potřeby reagují dostatečně na výkon služby

Hypotéza se na základě získaných dat potvrdila.

H 2 Příslušníci policie mají dostatečný přístup k odbornému vzdělání z hlediska požadované profesionality výkonu služby.

- policisté skupina nad 10 let služby 53% x 47%
- policisté skupina do 10 let služby 63% x 37%
- celková skupina 200 respondentů 58% x 42%

Z pohledu skupiny policistů nad 10 let jsou postoje k přístupu k odbornému vzdělání lehce pozitivní, skupina do 10 let služby vidí přístup k odbornému vzdělání pozitivně, postoj celé skupiny 200 respondentů se přiklání k názoru, že policisté mají dostatečný přístup k odbornému vzdělání z hlediska požadované profesionality výkonu služby.

Doporučení ke zlepšení stavu:

- Na základě zjištěných a vyhodnocených informací, by bylo vhodné věnovat větší pozornost odbornému vzdělávání skupiny policistů nad 10 let služby.
- Zlepšit práci v oblasti dalšího odborného vzdělávání s touto skupinou policistů.

Hypotéza se na základě získaných dat potvrdila.

Závěr

Specifika policejního vzdělávání vyplývají ze samé podstaty existence Policie České republiky, jako nástroje k udržování bezpečnosti a pořádku v naší společnosti. Přitom nelze na policii nahlížet pouze jako na represivní složku, důležitou částí jejich úkolů je i prevence. Úkoly, které na policii stát delegoval, jsou přenášeny na jednotlivé policisty, kteří tak sice na jedné straně požívají jistých výhod a oprávnění oproti ostatním občanům naší společnosti, současně ale jsou omezováni povinnostmi a odpovědností. Povinnostmi plynoucími z úkolů jim svěřenými, jako je zabezpečovat veřejný pořádek, odhalovat a potírat trestnou činnost, provádět prevenci, přitom všem musí striktně dodržovat zákony a nařízení, které se k uvedené činnosti vztahují. Proto je důležitá kvalitní příprava.

Při pohledu na vzdělávání policistů musíme vzít v úvahu fakt, že činnost policie zahrnuje velmi širokou oblast činností nezbytných pro zajištění výkonu služby, a tím klade velké nároky na přípravu vzdělávacích programů. Je nutné brát v úvahu i bezpečnostní situaci ve společnosti, předpokládané směry možného vývoje a na stávající požadavky pružně reagovat. Na vzdělávací instituce, potažmo jejich pracovníky jsou kladeny velké nároky. Nicméně, má-li být zajištěno kvalitní vzdělávání, je třeba mít informace o tom, kdo, co, kdy, kde, proč, jak a jakým způsobem. Prvotní informace co je zapotřebí zabezpečit by tedy měly v případě potřeby vyplynout přímo z výkonu a „ten“ by neměl jen čekat na spasení, až k „tomu konečně dojde“. Pokud má vzdělávací systém správně fungovat, je třeba, aby obě zainteresované strany spolu dokázaly komunikovat a konstruktivně hledat řešení, způsoby, jak co nejlépe zabezpečit potřeby výkonu.

Policie je ve své podstatě vojensky organizovaný bezpečnostní sbor. Odtud by měla vycházet podstata jednání a vystupování každého policisty. Policejní vzdělávání je velice úzce svázané s výchovou, výchovou k odpovědnosti, služnosti, nestrannosti a etice.

Provedený průzkum aspoň zčásti ukázal jak je na tom policejní školství z pohledu jeho uživatelů – policistů. Potvrdila se zlepšující kvalita současného

vzdělávání, ale na druhé straně se i ukázalo, že ne vše ideální a je na čem pracovat. Na jedné straně je chvalitebné důkladné zpracování základní odborné přípravy policistů. V daném ohledu by bylo rozhodně vhodné provést podrobnou analýzu příčin nespokojenosti policistů, zejména délesloužících s možností přístupu k dalšímu odbornému vzdělávání.

Resumé

Ve své diplomové práci jsem se zaměřil na specifika vzdělávání policistů a využití při praktické činnosti v policii.

První kapitola diplomové práce je zaměřena na systém vzdělávání policistů, vycházející ze základní odborné přípravy, úlohy dalšího policejního vzdělávání a definici specifík policejního školství vzhledem k výkonu služby.

Druhá kapitola se zabývá systémem Policie České republiky, úkoly kladenými na policisty a z nich plynoucími požadavky na teoretické a praktické znalosti a dovednosti policisty. Zabývá se provázaností teoretické a praktické přípravy pro výkon služby.

Ve třetí části je zpracován systém policejního vzdělávání z pohledu organizace a přístupu a postoje policistů ke vzdělávání. Jsou zde uvedeny možnosti vzdělávání mimo policii a podíl nestátních organizací na přípravě policistů.

V průzkumu v poslední části diplomové práce jsou uvedena a shrnuta výsledná stanoviska na policejní vzdělávání získaná formou dotazníku od policistů, kteří jsou ve služebním poměru k Policii České republiky různou dobu. Analýza potvrdila obě stanovené hypotézy, tedy „Současný vzdělávací systém Policie ČR vyhovuje požadavkům výkonu služby.“ a „Příslušníci policie mají dostatečný přístup k odbornému vzdělání z hlediska požadované profesionality výkonu služby.“

Anotace

Moje diplomová práce je zaměřena na specifika vzdělávání v Policii České republiky v závislosti na výkonu služby a využitelnosti vzdělání v policejní praxi. Zabývá se požadavky, které jsou kladeny na policisty v teoretické i praktické rovině, systémem tvorby vzdělávacích programů a dotýká se roviny osobního přístupu policistů ke vzdělávání. Výzkumná část má za úkol zjistit kvalitu poskytovaného vzdělávání, jeho vhodnost a využitelnost pro výkon služby.

Klíčová slova

Policie České republiky, policejní školství, policejní vzdělávání, základní odborná příprava, služební zkouška, specifika vzdělávání, specializační kurzy, další odborné vzdělávání, služební poměr.

Particularity of police education and the utilization of education in police practice

This work deals with the particularity of education in the Police of the Czech Republic in dependence on the type of service and it is also concerned with the utilization of acquired knowledge in police practice. In other part the work discusses the theoretical and practical requirements which have to be met by policemen, it disserts the system of education programs and it also focuses at the attitude of the policemen towards education. The research part of the work is dedicated to the evaluation of the quality and applicability of police education.

Keywords

Police of the Czech Republic, police educational system, police education, basic professional training, service examination, particularity of police education, specialized courses, additional professional training, service in police.

Seznam literatury

- 1) Ústava a LZPS, ústavní zákony č. 1 a 2 / 1993 Sb., ve znění pozdějších zákonů
- 2) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění z. č. 306/2009 Sb.
- 3) Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
- 4) Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů
- 5) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR
- 6) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- 7) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů
- 8) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona pozdějších předpisů
- 9) Nařízení ministra vnitra č.65/2007 ze dne 22. října 2007 o vzdělávání příslušníků Policie České republiky a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra
- 10) Pokyn ředitelky odboru vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra České republiky č. 2/2001
- 11) Závazný pokyn policejního prezidenta č. 1/2003, kterým se stanoví postupy v oblasti vzdělávání příslušníků Policie České republiky
- 12) ČERNÝ, P. Taktická příprava. Odbor speciálních příprav. Metodika. 1. vyd. Praha, 2003
- 13) GAVORA, Peter, Úvod do pedagogického výzkumu, 1. vyd. Paido, 2000, 208 s. ISBN 10:80-85931-79-6
- 14) HRAZDÍRA, I. et al. Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků. 1. vyd. Praha: PAČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4
- 15) časopis Policista. ISSN 1211-7943
- 16) www.mvcr.cz
- 17) <http://web.mv.cz/ovsps/vzdelavani.htm>

Seznam příloh:

příloha č. 1 – dotazník k průzkumu

Příloha č. 1

DOTAZNÍK K PRŮZKUMU

1. Jakého vzdělání jste dosáhl (a) před nástupem k Policii?

Vyučen s maturitou Středoškolské - maturita

Vysokoškolské – bakalářské

Vysokoškolské – magisterské Vysokoškolské – doktorandské

2. Jste spokojen (a) se stupněm svého vzdělání?

ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE

3. Chcete dále studovat?

ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE

4. Motivuje Vás ke zvyšování vzdělání kariérní systém u Policie ČR?

ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE

5. Jak dlouho sloužíte u Policie ČR?

do 3 let do 5 let do 10 let do 15 let nad 15 let

6. Jste spokojen(a) se svým současným zařazením?

ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE

7.. U Jaké služby jste zařazen (a)?

Služba pořádkové a železniční policie Služba dopravní policie

- Služba cizinecké policie Služba kriminální policie a vyšetřování

Jiný útvar

8. Jste obeznámen (a) se systémem profesního vzdělávání v policii?

ANO NE

9. **Kolik jste absolvoval(a) vzdělávacích programů (kurzů) u Policie?**
- 1x 2x 3 a více
10. **Jak hodnotíte kvalitu vzdělávacích programů, které jste absolvoval u Policie?**
- 1 2 3 4 5 (1- nejlepší, 5 - nejhorší)
11. **Byly Vámi absolvované vzdělávací programy (kurzy) přínosem pro Vaši praxi?**
- ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE
12. **Reagují vzdělávací programy dostatečně na potřeby praxe?**
- ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE
13. **Myslíte si, že Policie dostatečně podporuje vzdělávání policistů?**
- ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE
14. **Je po Vás vyžadováno další specializační vzdělávání?**
- ANO NE
15. **Jste spokojen s odborností poskytovaného vzdělávání v institucích policie?**
- ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE
16. **Považujte vzdělávací systém příslušníků Policie ČR za dostatečný z pohledu přínosu pro další výkon služby?**
- ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE
17. **Myslíte si, že mají příslušníci policie dostatečný přístup k odbornému vzdělání z hlediska požadované profesionality výkonu služby?**
- ANO Spíše ANO Nevím Spíše NE NE

